Pirmas Liet. Dienraštis Amerikoje
Adresas:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
TELEPHONE CANAL 1508

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NATIONAL EDITION
RYTMETINĖ LAIDA

VOL IV. Kaina 2c Chicago, Ill., Sereda, Gegužės (May) 23, 1917. Price 2c. No. 122.

Brazilija rengiasi karėn

Kėsinosi nužudyti Rusų karės ministerį

"Tėvynė" (ench) 307 W30

BRAZILIJA RENGIASI KARĖN

Nori panaikint neutralumo aktą.

RIO DE JANEIRO, geg. 24. — Žinios iš Brazilijos sostinės skelbia, kad tos respublikos valdžia rengiasi į karę su Vokietija. Vakar Brazilijos prezidentas Braz inteikė kongresui pasiulymą atšaukti paskelbtą Brazilijos valdžios aktą, butent, kad Brazilija liksianti neutrale dabartinėje Suv. Valstijų su Vokietija karėje. Spėjama, kad kongresas, priims prez. Brazo pasiulymą. Tuomet, žinoma, reikės padaryti dar vieną žingsnį —ir Brazilija kariaus su Vokietija.

KĖSINOSI NUŽUDYT KERENSKĮ.

Užpuolikai areštuota; manoma, kad tai senojo režimo šalininkų darbas.

PETROGRADAS, geg. 23 —Žydų socialistų dienraštis Forward, New Yorke, aplaikė iš Petrogrado kablegramą, kur sakoma, jogei vakar rytą ten kėsintasi nužudyt dabartinį Rusų karės ir laivyno ministerį — Kerenskį. Kablegrama seka: — "Ką tik atlikta pasikėsinimas ant karės ministerio Kerenskio gyvasties..

Kerenskis betgi išliko. Visi dalyvavusieji užpuolime areštuoti. Eina gandas, kad tas pasikėsinimas surengta senojo režimo šalininkais".

RUSIJA NEPRITARIA SAVO TALKININKIŲ TIKSLAMS.

Reikalauja revizijos dabartiniame karės programe.

PETROGRADAS, geg. 23 — Associated Press žinių agentura praneša iš Petrogrado, kad nauja Rusijos ir talkininkų valdžių įgaliotinių konferencija neišvengiama. Dalykas mat tame, kad Rusijos darbinnikai nepritaria talkininkų karės tikslam, išdėstytiem jų (talk.) atsakyme į Suv. Valstijų prez. Wilsono notą. Rusija, kaip žinoma, reikalauja taikos be aneksijų ir kontribucijos. Tuo tarpu jos talkininkės — Anglija ir Francija — siekiančios ko kita... Menamoje konferencijoje taigi turėsią buti padaryta tuo klausimu naujos sutartis, vadinasi — revizija dabartiniame karės programe.

Šitas darbininkų ir kareivių reikalavimas, sako pranešimas, sukėlęs čielą audrą Miliukovo politikos pasekėjuose.

DARBININKŲ IR KAREIVIŲ SUVAŽIAVIMAS RUSIJOJ.

Įvyksiąs birželio 14 d.

PETROGRADAS, geg. 23 —Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos pildomasis Komitetas išleido atsišaukimą į Rusijos darbininkų ir kareivių organizacijas, kviesdamas jas pasiųsti savo įgaliotinių į busimą darbininkų ir kareivių suvažiavimą —birželio 14 d.

Suvažiavimo vietos telegrama nepraneša. Sakoma tik tiek, kad suvažiavime busią svarstoma: 1) Šalies gynimo klausimas, 2) taikos sąlygos; 3) žemės ir darbininkų klausimas; 4) Įsteigiamojo Suvažiavimo klausimas ir 5) piniginis bei karinis šalies padėjimas.

REIKALAUJA, KAD VOKIETIJA PASKELBTŲ TINKAMAS TAIKOS SĄLYGAS RUSIJAI.

Reikėtų pasiulyti jai ir piniginės paramos pasibaigus dabartinei karei.

COPENHAGEN, geg. 23. — Žinios iš Copenhageno skelbia, kad vokiečiai dar nepametė vilties padaryti atskirą taiką su Rusija. Taip, vienas intekmingas Berlino dienraštis, butent, Vossische Zeitung, išspausdino tuo klausimu ilgą redakcinį straipsnį. Laikraštis raginąs vokiečių valdžią paskelbti kaip galima greičiau tinkamas taikos sąlygas Rusijai ir pasiulyti jai piniginės paramos pasibaigus dabartinei karei. Vossische Zeitung mano, kad tuo budu Vokietija pilniausia atsiektų savo tikslo — atskiros taikos su savo rytiniu kaimynu, Rusija.

UŽPUOLĖ BULGARŲ PRIEPLAUKĄ.

Talkininkų kariški laivai ir orlaiviai bombardavo Kavalą.

SOFIA, geg. 23. — Oficialiai pranešama, kad vakar talkininkų kariškų laivų eskadra ir dvylika orlaivių užpuolę Bulgarų prieplauką Kavalą. Sugriauta septyni budinkai. Šiaip nepadaryta didelių kariškų nuostolių. Užpuolime nušauta vienas priešo orlaivis.

ATMUŠĖ KURDŲ UŽPUOLIMĄ.

PETROGRADAS, geg. 23 —Oficialiai pranešama, kad rusai atmušę stiprų kurdų užpuolimą ties Erzinganu, Kaukazo fronte.

PORTUGALIJOJ NERAMU

Maisto riaušės plėtojasi; Lisbonoj kareiviai nušovė 10 riaušininkų.

MADRID, geg. 23. —Žinios iš Ispanijos sostinės skelbia, kad dalykų stovis Portugalijoj darosi vis opesniu. Iškilusieji Portugalijos sostinėje sujudimai delei maisto stokos tolydžio pereina ir į kitus provincijos miestus. Valdžia skubiai siunčia daugiau kariuomenės į sumišimo apimtas vietas.

Tas pats pranešimas sako, kad Lisbono maište pereitą nedėldienį kareiviai nušovę 10 alkanų riaušininkų, o apie 50 sunkiai sužeidę.

Ant visų išsiunčiamų iš Portugalijos žinių valdžia uždėjusi aštrią cenzurą.

VOKIEČIAI NETEKO 15,000 VYRŲ.

Nesulaiko francuzų užpuolimų.

Francuzų karės stovykla Francijoj, geg. 23. — United Press žinių agentura praneša, kad nuo pereito nedėldienio, t. y. bėgiu trijų dienų, vokiečiai neteko 15,000 vyrų užmuštais, sužeistais ir patekusiais nelaisvėn. Ir tai — tik vienoje Moronvilliers apylinkėje! Francuzai šioje vietoje nesulaikomai briaujasi į priekį. Vokiečių pastangos sulaikyti juos nueinančios niekais.

MAISTO ĮVALIAS.

Bet spekuliantai apiplėšia žmones.

WASHINGTON, geg. 23. —Agrikulturos departamentas praneša, kad maisto reikmenų šioje šalyje esą įvalias. Jaučiama, sako jis, kiek didesnė stoka pernykščių bulvių ir žemuogių. Kainų kilimas todel negalįs buti pateisinamas maisto stoka.

Bet kada gi valdžia suvaldys tuos įsibėgėjusius razbaininkus, kurie apiplėšia milionus šios šalies piliečių —darbo žmonių?

SUŽVĖRĖJĘ ŽMONĖS.

Sudegino negrą.

MEMPHIS, Tenn., geg. 23 —Indukusi minia vakar čia nulinčiavo-sudegino negrą Ell Persons'ą. Apie porą savaičių atgal jis nužudė baltveidę mergaitę, tulą Antonette Rappal.

Pirm sudeginimo nužudytosios mergelės motina-pasakiusi miniai kurstančią kalbą. Ir paskui atlikta biaurus, žvėriškas darbas.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS NEW YORKO VALSTIJOJ

Nuostolių nepadaryta.

OGDENSBURG, N. Y. geg. 23. — Vakar apie 4 val. ryte čia jausta trys stiprus žemės drebėjimai. Gyventojai persigandę išbėgo gatvėn. Nuostolių nepadaryta.

DĖR APIE GAISRĄ ATLANTOS MIESTE

15,000 žmonių liko be pastogės; gaisras nušlavė 3000 namų; nuostoliai siekia 5 mil. dolerių.

ATLANTA, Ga., geg. 23. —Vakar buvo pranešta apie milžinišką gaisrą Atlanta mieste, Georgijos valstijoj. Paskutinės žinios skelbia, kad jis pridarės baisiausių nuostolių to miesto gyventojams. Pelenais paversta apie trįs tukstančiai namų. Benamiais tuo budu liko penkiolika tukstančių žmonių. Viso nuostolių padaryta už penkis milionus dolerių.

MAISTO KONTROLĖS BILIUS ATSTOVŲ BUTE.

Gal but bus priimtas.

WASHINGTON, geg. 23. —Vakar atiduota atstovų buto svarstymui t. v. maisto kontrolės bilius. Kaip greit jį priims senatas ir atstovų butas, apie ką valdžia neabejojanti, taip greit prez. Wilsono paskirtasis maisto administratorius Herbert C. Hoover, paims savo žinion maisto reikalų sutvarkymą šioje šalyje.

IR MEXIKA PROTESTUOJA

Submarinų karė nepakenčiama.

AMSTERDAM, geg. 23. — Čia gauta patikėtinų pranešimų, butent, kad pagalios ir Mexikos valdžia užprotestavusi prieš Vokietijos submarinų karę. Mexikos ambasadorius Berline aplaikęs iš savo valdžios notą, kuri busianti ar jau esanti inteikta Berlino valdžiai.

AMERIKOS SOC. P. DELEGATAI STOCKHOLMO KONFERENCIJON.

Iškeliaus kitą subatą.

CHICAGO, geg. 23. —Nacionalis socialistų partijos pildomasis komitetas bėgiu kelių sekamų dienų turės galutinai nuspręsti kuriuos draugus siųsti busimon tarptautinėn socialistų konferencijon Stockholme. Manoma tečiaus, kad jais bus draugai Morris Hillquit ir Victor L. Berger. Delegatai apleis Suvienytasias Valstijas kitą subatą.

Aleksandr Feodorovič Kerenski — dabartinis Rusų karės ministeris, ant kurio gyvasties vakar kėsinosi senojo režimo šalininkai.

VYS LAUKAN IŠ PARTIJOS GAYLORDĄ IR SIMONS'Ą.

Milwaukee Soc. Party centralinis komitetas šaukia juodu į posėdį — pasiteisinimui.

MILWAUKEE, geg. 23.— Milawukee socialistai rengiasi išvyti laukan iš partijos du supatriotėjusius renegatus — Gaylordą ir Simons'ą. Šiandie vakare Milwaukee apskričio Soc. P. centralinis komitetas laikys tuo klausimu specialį posėdį, kurin pakviesta ir viršminėtieji asmens.

Reikia laukti, kad centralinis komitetas nurodys tiems donosšikams tikrąją jų vietą.

SUTEIKĖ PASPORTUS SOCIALISTŲ DELEGATAMS

Tik vienam kairiųjų Vokietijos soc. vadui valdžia atsisakiusi suteikti paspartą.

AMSTERDAM, geg. 23.— United Press žinių agentura skelbia, kad Vokietijos valdžia pagalios sutikusi suteikti pasportus abiejų Vokietijos socialistų srovių įgaliotiniams, vykstantiems tarptautinėn socialistų konferencijon Stockholme. Pasporto negavęs tik vienas kairiųjų socialistų delegatas, d. Adolph Hoffmonn. Jis mat prasižengęs valdžia agituodamas už generalį streiką Vokietijoje.

LENKIJOS LIKIMAS NUSPRĘSTAS.

Jei tik vokiečiai laimės karę.

BERLINAS, geg. 23. — Associated Press žinių agentura praneša, kad Vokiečių ir Austrų valdžios jau susitaikė kas del Lenkijos likimo ateityje. Tatai busią pravesta, —jeigu tik Vokietija laimėsianti karę.

Ar lenkai sutiks priimti ponų diplomatų teikiamą jiems "malonę" — apie tai niek neklausia.

MATĖ VOKIEČIŲ SUBMARINĄ.

Valdžia rengiasi gaudyt ją.

PORTLAND, Me., geg. 23 —Ir vėl pasklydo gandas, butent, kad šios šalies vandenyse randasi vokiečių submarina. Ją vakar užmatę N. Anglijos žvėjai. Valdžia daro tyrinėjimus, ir jei tatai pasirodys esant tiesa — pasiųs kariškų laivų, kad pagavus ar paskandinus submariną.

VOKIEČIAI UŽPUOLĖ KIŠENEVĄ.

Užmušta trįs žmonės.

PETROGRADAS, geg. 23 — Oficialis Petragrado pranešimas sako, kad vakar vienas vokiečių orlaivis bombardavo Kišenevo geležinkelio stotį. Bombos užmušė vieną kareivį ir du civiliu gyventoju — vaiku.

DAR TEBESITAIKO.

NEW YORK, geg. 22. — Kovo mėnesyj šios šalies geležinkelių baronai buvo priversti pripažinti savo darbininkams aštuonių valandų darbo dieną. Rodos tuo dalykas turėjo ir užsibaigti. Vis delto taip nebuvo. Štai jau dvi savaiti kaip geležinkelių darbininkų ir samdytojų atstovai riejasi delei tulų smulkmenų. Samdytojų atstovai mat nori iškaulyt iš darbininkų kai-kurių nusileidimų. Tam tikrose vietose ir atsitikimuose jie norį apeiti 8 val. darbo dienos įstatymą. Tikimasi tečiaus kad šią nedėl busią galima prieiti prie galutino susitaikymo ir pasirašyti po bendru sutarties aktu-argumentu.

GRAUDENA NORINTIEM IŠVENGTI REGISTRACIJOS

"Nesislėpkite už sijonų!" —sako gen. Crowder.

WASHINGTON, geg. 23. — Vakar gen. Crowder išleido oficialį pagraudenimą visiems tiems, ką bandytų išvengti registracijos penktą dieną birželio mėn. Kaip jau buvo rašyta, registruoties reikalaujama visi vyrai —piliečiai ir nepiliečiai—tarpe 21 ir 31 metų amžiaus. Tiems taigi ir pagraudena gen. Crowder: "Nesislėpkite už sijonų!"

Bandantįs išvengti registracijos busią baudžiami — be pasigailėjimo.

UŽGRIEBĖ TRIS ŠVEDŲ LAIVUS.

Švedai vis labiau nepasitenkina vokiečių submarinų veikimu.

COPENHAGEN, geg. 23 —Danijos socialistų laikraštis Copenhagene, Politiken, aplaikė iš Stockholmo pranešimų, butent, kad šiomis dienomis vokiečių submarinos užgriebusios dar tris Švedijos pirklybnius laivus Lizzie, Goeta ir Kaell. Laivai uždaryta vienoje Vokietijos prieplaukoje.

Švedai, sako, tolydžio vis labiau ima rodyti savo nepasitenkinimą vokiečių šeimininkavimu. Iki šiol jie esą pridarę didelių nuostolių Švedijos pirklybai — tai skandindami, tai užgriebdami jos pirklybinius laivus.

AMUNICIJOS DARBININKŲ STREIKAS VENGRIJOJE.

Budapešte darbininkai tebestreikuoja nuo geguž. 1 d.

STOCKHOLM, geg. 23.— Čia gauta patikėtinų pranešimų, kad didžiausių Vengrijos amunicijos dirbtuvių, Budapešte, darbininkai tebestreikuoja dar nuo pirmos dienos gegužės mėn. Dirbtuvės stovi uždarytos.

Darbininkų reikalavimų žinia nepaduoda.

ŠIOJE PĖTNYČIOJE
Geg. 25d. VIII L. S. S. rajonas rengia **referatą** temoje.
Socialistai ir Kare
Skaitys P. GRIGAITIS
Meldažio svetainėje, 2242 W. 23 Pl. Chicago.
Pradžia 8 val. vakaro.

LAIMĖJO STREIKĄ.

Heywood and Wakefield kompanija išpildė savo darbininkų reikalavimus.

CHICAGO, geg. 23. — Heywood and Wakefield kompanija pagalios sutiko išpildyti savo darbininkų reikalavimus. Darbininkai sugrįžo darban laimėję 9 val. darbo dieną ir 6 nuoš. algų padidinimo. Vadinasi, dabar darbininkai dirbs devynias valandas dienoje ir gaus daugiau algos nei kad pirma už 10 valandų. Tai ką gali darbininkų vienybė.

Tiesa darbininkai buvo da reikalavę, kad subatomis butų dirbama tik iki pietų. Šito reikalavimo tuo tarpu jie sutiko išsižadėti. Tatai bus pa reikalauta kaip sustiprės darbininkų organizacija, kuri susitvėrė streiko metu.

Streikininkas.

FINLANDIJA REIKALAUJA NEPRIGULMYBĖS.

Ji esanti pilnai pribrendusi prie to.

HELSINFORS, geg. 23. — Associated Press žinių agentura praneša, kad šiomis dienomis Finlandijos sostinėje, Helsingforse, įvyko didelis Švedų politinės(?) partijos, reprezentuojančios "turtingiausias ir įžymiausias klesas," suvažiavimas. Suvažiavime priimta sekama rezoliucija:

"Finlandijos žmonės jau iki tiek nužengė savo kulturinėj ir politinėj pirmyneigoj, jogei Finlandija jaučiasi turinti teisės statyti reikalavimą pripažinti ją nepriklausoma valstybe — šalia kitų nepriklausomų tautų".

Finai, sako, reikalauja, įdant laikinoji valdžia nevilkinant išpildytų savo užreiškimą reikale pavergtųjų tautų — suteikiant joms teisę pačioms nuspręsti savo likimą.

Laikinoji valdžia tečiaus prašanti finų palaukti iki įvyks Steigiamasai suvažiavimas.

PRANAŠAUJA BLOGUS METUS

Laukiama prasto rugių ir kviečių derliaus Švedijoje.

STOCKHOLM, geg. 23.— Iš Švedijos sostinės, Stockholmo, pranešama, kad šiemet toje šalyje turėsią buti labai menkas kviečių ir rugių derlius. Tai pasekmė prasto pavasario.

Nori žinot taikos sąlygų

Masinis susirinkimas Auditoriume reikalaus, kad kongresas ir prezidentas pasakytų, kam kariaujama.

Ateinantį nedėldienį, gegužės 27 dieną, 2 val. po pietų, didžiausiame vidurmiesčio teatre, Auditorium, (Congress st., tarp Wabash ir Michigan ave.), įvyks milžiniškas susirinkimas, kurio tikslas — reikalauti, kad Suv. Valstijų kongresas ir prezidentas aiškiai šios šalies žmonėms pasakytų, kam kariaujama ir kokiomis sąlygomis Suv. Valstijos temano taikyties su Vokietija.

Susirinkimą šaukia taip vad. Demokratijos ir Taikos Sąlygų Konferencija, susidedanti iš socialistų partijos narių ir kitų taikos šalininkų.

Šitas masinis susirinkimas Chicagoj yra dalis to visuotinojo, po visą Ameriką išsiplėtojusio judėjimo, žmonių, reikalaujančių, kad valdžia paskelbtų taikos sąlygas.

Gegužės 30 ir 31 dienomis New Yorke įvyks visuotina to judėjimo konferencija, tat šiame susirinkime Auditorium teatre bus taipjau renkami delegatai į busimąją New Yorke konferenciją.

Organizuojamasis Konferencijos Komitetas, šaukdamas konferenciją, paskelbė šitokį mėginamąjį programą:

MĖGINAMASAI PROGRAMAS.

Įžengiamoji pastaba.

Šitą programą priėmė New Yorko piliečių grupė, reprezentuojanti įvairias darbo, socialistų, tikybines, pacifistų ir pilietines organizacijas savo susirinkime, įvykusiame Astoro viešbutyje gegužės 2 dieną. Tą programą priėmus, buvo nutarta šaukti visuotiną nacionalę konferenciją, kad apsvarsčius visus jame išdėtus punktus. Kviesti konferencijon nutarta kaip atskirus žmones, taip ir draugijas ir organizacijas, kurios pamate sutinka su programu.

Suprantamas dalykas, kad nacionalė konferencija turės teisės šitą Mėginamąjį Programą peržiurėti ir padaryti tinkamų pakeitimų. Susirinkimas Astoro viešbutyj pripažino tik tai, kad reikia kas nors pradėti tinkamu krypsniu veikti, kad visuomenės nuomonę palenkus į tuos klausimus, kurie, del Amerikos įsivėlimo pasaulio karėn, dabar iškilo. Pradžią padarius, tie klausimai bematant bus keliami, svarstomi ir tariami plačiausiuose Amerikos visuomenės sluogsniuose, ir kada jie bus išnagrinėti, tuomet konferencija galės sutaisyti tikrąją Žmonių Demokratybės ir Taikos Programą.

Komitetas paduoda šį programą visiems laikraščiams, darbo organizacijoms, bažnyčioms, taikos draugijoms, socialistų kuopoms, susišelpimo draugijoms, viešoms sakykloms, moterų rateliams, misionorių draugijoms, vaizbos kameroms, miestelėnų saneigoms ir atskiriems žmonėms ir prašo jų atsiųsti savo kritikos ir patarimų.

Įžanga

Mylėdami savo šalį Ameriką, mes esame įsitikinę, kad mes geriausiai galime jai patarnauti, jeigu musų rupesčiu šios šalies žmonės priims sekamąjį programą:

1. Taika

Konferencija pritaria greitai ir visuotinai taikai sulig principais, kaip juos paskelbė Suv. Valstijų prezidentas ir revoliucinė Rusija, o social-demokratinės organizacijos Italijos, Francijos ir Austrijos, taipjau liberalės ir demokratinės Anglijos ir kitų šalių jiegos parėmė, butent:

a) Be jokių teritorijų užgrėbimų.

b) Be jokių karės kontribucijų.

c) Laisvė visoms nacijoms savistoviai plėtoties.

Mes pritariame kiekvienam žingsniui, kurs veda prie tarptautinės reorganizacijos tikslais išlaikyti taiką, paremtą privalomojo kįlančių tarp valstybių ginčų rišimo principu, nusiginklavimo, neutralizavimo didžiųjų vandens kelių, pirklybos lygiomis sąlygomis, visoms nacijoms, ir apsaugos mažosioms tautoms.

Mes reikalaujame, kad Suvienytųjų Valstijų valdžia umai paskelbtų savo karės tikslus ryškiai ir konkrečiai sulig augščiau pažymėtais principais, ir kad pasistengtų palenkti talkininkų šalis padaryti tą-pat, tuo budu pasisakant visuomenei, kuriam konkrečiam galui ji šaukiama kariauti, ir prispiriant centralines valstybes (Vokietiją, Austriją-Vengriją) pasisakyti aiškiai, kokie yra jų karės tikslai.

Mes reikalaujame, kad ši šalis darytų taiką tuojau, kaip tik josios paskelbtieji tikslai bus atsiekti, nelaukiant, kol kitos kariaujančiosios šalįs sugebės savo teritorinių užkariavimų ambicijas patenkinti. Mes taipjau reikalaujame, kad musų valdžia nedarytų su kitomis valstybėmis jokių sutarčių, kurios apribotų jos galią taip daryti, negi jokių kitokių sutarčių, kurios turėtų tikslų, karei pasibaigus, vesti vėl ekonominę karę.

2. Demokratija.

Konferencija pasižada:

a) Priešinties visiems karinės tarnybės ir karinio lavinimo įstatymams.

b) Palaikyti sąžinės laisvę ir remti sąžiningus protestuotojus.

c) Ginti konstitucines žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvės teises karės laiku.

d) Veikti už sudemokratinimą Suv. Valstijų diplomatijos, o tame ir už referendumo principą tiek karės paskelbimo tiek susijungimo su

(Seka ant 3-čio pusl.)

SOROL

SUTAISYTAS iš formulos-recepto; suteikto Imintingu Egypto zokoniku,

SOROL

apsireiškia esąs stebetinai pasekmingu nuo gėlimo pilvo ir žarnų, gerklės skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, nuotojimo apetito, šalčio galvoje, ect., ect.? Sutaisomas išdirbėju labai pagarsėjusio

PAIN-EXPELLERIO-

seno ir ištikimo draugo šeimynos, naudojamo visame pasaulyje per puse šimtmečio—25c. už bonkutę visose aptiekose, arba galite užsiakyti tiesiai iš

F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

GERHARTO HAUPTMANNO

Paskendusis Varpas

Penkių Aktų Pasakos Drama

Lietuvių Scenai Taikydamas vertė A. LALIS.

(Tęsinas).

UNDINUTĖ:

Pučiu kvapą į pirkšnis:
sužėrėk, gyva ugnis,
liepsna, kilk ir buk kaitra—
sako tau kalnų dukra!
Degk, liepsnok, liepsnok!
(Ugnis židinyj ima liepsnoti).
Užia, verda varinys,
šokinėja net dangtys!—
Virk ir buk skani sriuba,
sako tau kalnų dukra:
Virk, putok, liaukok!
(Nukelia dangtį ir ragauja srubos).
Ve, pavasario žiedų—
įmaišysiu sriubon jų:
bus karšta, stipri sriuba.
jiegų gaus—kas jos ragaus.
Virk, sriubele, virk!

Paskusiu grieščių. Atnešiu vandens. Inde nė lašo.—Atdarysiu langą. Lauke gražu. Ryto gi bus audra. Ve debesis, kaip milžinas-žuvis, kalnų link slenka: jis ryto pratruks, ir šniokšdamos pašėlusios kris dvasios pro eglių girią ir griovas klonin. Kuku! Kuku!—gegutė čia kukuoja; lakioja, siudamos, dausėmis kregždės. Dienos šviesa pro dauses čia ateina. *(Andrius pramerkia akis ir stebiasi, žiurėdamas į Undinutę).* Nuskusiu grieščių, atnešiu vandens. Tarnaitė juk dabar esu, turiu tad dirbti. O tu, ugnele, man dabar padėk!

ANDRIUS *(neapsakoma nuostaba):* Kas... kas esi?..

UNDINUTĖ *(greitai, gyvai, nekaltai):* Kas aš? Gi Undinutė.

ANDRIUS: Tu—Undinutė? Negirdėtas vardas... Nors, regis, jau esu tave kur matęs. Bet kur tai buvo?..

UNDINUTĖ: Ten, augštai, kalnuose.

ANDRIUS: Taip, taip. Gulėjau ten, apalpęs, aš ir sapnavau... tave aš sapnavau. Ir vėl dabar sapnuoju... ar klejoju? Dažnai žmogus klejoja—argi ne? Štai mano ve namai. Kurenas židinyj ugnis. Aš, prislėgtas ligos, mirties tik laukiu... Matau pro langą kaip lakioja kregždės; sodne girdžiu lakštingalų giesmelę; jaučiu alyvų ir jasminų kvapsnį—viską matau, jaučiu, o vis tik aš sapnuoju.

UNDINUTĖ: Sapnuoji tu? Kodel manai sapnuojąs?

ANDRIUS: Todel, kad visa tai tik sapnas vienas.

UNDINUTĖ: Ar tu žinai tikrai, kad tai tik sapnas?

ANDRIUS: Taip. Ne. Taip. Ne.—Ak, ką aš čia kalbu? Gyvenimas, ar sapnas—man nunai viestiek. Matau, jaučiu aš: tu esi, gyva tu! Manyje, ar kitur... dvasia mieloji mano! Sielos gal mano esi sutvėrimas—vistiek, myliu tave! Tik pasilik čionai.

UNDINUTĖ: Kol tau bus miela!

ANDRIUS: Ak, aš vis sapnuoju!

UNDINUTĖ: Žiurėk gi. Ve, pasikeliu kojukę: matai raudoną mano kurpių kulnį? Gerai. Dabar ve riešutą imu aš, deduos po kulniu—trakšt!—ir riešutas pusiau. Argi tai sapnas?

ANDRIUS: Dievas vien tai žino.

UNDINUTĖ: Žiurėk gi da toliau. Einu tavęspi, štai sėduos prie tavęs ant lovos krašto ir valgau riešutą... Ar tau ne ankšta?

ANDRIUS: Neankšta, ne. Bet tu man pasakykie, kas tu esi ir kas tave čia siuntė? Ko jieškai čia? Aš—vargšas nelaimingas, matai, baigiu gyvenimo kelionę, ir valandos jau mano suskaitytos...

UNDINUTĖ: Tu man labai tinki.—Iš kur esu aš, ir kas esu—pati aš negalėčiau tikrai to pasakyti. Girios Močiutė kažikur samanos mane surado, o stirna savo pienu užauklėjo. Namai gi mano—kalnas, girios, pelkės... Girios Močiutė sako...

ANDRIUS: Kas ji tokia?

UNDINUTĖ: Ar Girios Močiutė?

ANDRIUS: Ogi.

UNDINUTĖ: Nežinai tu jos?

ANDRIUS: Iš kur man ją žinoti? Aš—žmogus, ir aklas...

UNDINUTĖ: Greitai regėsi. Man taip yra duota, kad jei tik kam akis aš pabučiuoju, tas paregi tuojau visas dangaus tolybes.

ANDRIUS: Tai man taip padaryk.

UNDINUTĖ: O ar tylėsi?

ANDRIUS: Gali mėgint.

UNDINUTĖ *(bučiuoja jam akis):* Akelės, atsiverkit!

ANDRIUS: Ak, mielas tu, vaikeli! Paskutinei man valandai pasaldint atsiųstasai! Kad bučiau toks, kaip kitkart esu buvęs, kai pirmą dien, anksti, ryžaus kelionėn—trokščiau tave prispausti prie krutinės. Aš—neregys, o nun šviesu man visa, ir priejauta lekiu pasaulin tavo. Taip, juo labiau į tavo slepiningą paveikslą įsižvelgiu, juo labiau jaučiuos ištikro aš matąs!

UNDINUTĖ: Manen žiurėt gali tu kiek tik nori.

ANDRIUS: Plaukai auksiniai tavo—koks puikumas! Ak, su tavim, mieliausias mano sapne, Charono valtis taps karaliaus laivas, kurs purpuro burėms, taip iškiliai, rytų link plaukia saulės pasitiktų! Jauti Vakarį? Tylomis jis dvelkia. Ir nuo vilnių Pietjurio mėlynųjų baltas putas graibstydams į mus beria... Jauti tu tai?.. Šilkuose ir aukse sėdėdamu abu, palaimos viltyj, matuojame tolybes, kur mus skiria—nuo ko?—Žinai šalos žaliosios šalį, kur sunkiomis šakoms beržai nusvirę šviesiose, žydriose vilnyse maudos?..

UNDINUTĖ: Girdžiu aš džiaugsmo giesmę!

ANDRIUS: *(sukrisdamas):* Gerai. Aš pasirengęs. Kai nubusiu, bus tarta man: Pakilk, eik su manim!—Tada užges šviesa. Viduj čia šalta daros. Ir beregiąs numirsiu, kaip kad aklas, bet tave pamačiau—ir... *(Alpsta).*

UNDINUTĖ *(iškiliai):*

Meistre, tu dabar užsnusi;
atsikelsi—mano busi!
Slaptinga žolių galybė
atgaivins jiegas, tvėrybę.

(Trusiasi prie židinio, kalbėdama):

Turtai užžavėti nori šviesos,
gelmėse žemės nešviečia jie,
veltui įdukę šunes belos,
ir staugs,
ir kauks—
menui drąsiųjų lenksisi jie.
Tam atiduodam tarnybę ir guodą,
tas mumis valdo, kas laisvę mums duoda!

(Ypatingais gestais į Andrių):

Viens, du, trįs—ir naujas tu!
Naujas tapęs—laisvas tu;

ANDRIUS: Kas dedas su manim? Ar tai but' sapnas? Kurio gi ryto saulė įsiveržus pro langą, štai, auksuoja mano ranką? Dangau Augščiausias! jei valia tai tavo, jei šitos jiegos, kur manyje verda,—tie degantįs nauji širdies troškimai yra ženklas, kad vėl manęs pajieškai—gerai, aš pasirengęs! Pasirengęs gyveniman žingsnius vėl savo kreipti, vėl trokšti, stengtis, siektis, viltis, drįsti ir tverti, tverti, tverti...

(M a g d ė įeina).

ANDRIUS: Tu čia, Magde?

MAGDĖ *(į Undinutę):* Ar jau nubodo?

ANDRIUS: Taip, Magdut, ar tu čia?

MAGDĖ *(džiaugsmingu prijautimu):* Kaip tau, Andriuti?

ANDRIUS *(didžiausiu jausmų pakilimu):* Ak, gerai, gerai man! Gyvensiu aš, Jaučiuosi, kad gyvensiu!

MAGDĖ *(džiaugsmu nesitverdama):* Jis gyvas! Gyvas! O, mieliausias mano!

(Undinutė žibančiomis akimis stovi nuošalyj).

—GALAS ANTROJO AKTO—

TREČIASAI AKTAS.

Apleista stiklo dirbtuvė kalnuose, netoli sniego griovų. Dešinėj, iš naturališkos uolos, užvaduojančios sieną, pro molinį vamzdį teka vanduo į naturališkai pasidariusį akmeninį lovį. Kairėj, arba prie pritaikytos užpakalinės sienos:—žaizdras su dumalaku ir dumplėmis.

Kairėj, užpakalyj, pro atvirą, į daržinės duris panašią angą, matyt kalnų šalies vaizdas: viršunės, lieknai, daubose eglynai, o pirmoje vietoj—status kalno skardas.

Dirbtuvės stoge—dumtraukis.

Dešinėj—siauraskliautė praplaiša uoloj.

Tolumoj pasirodo G i r i n i s, eglės kerplėšu nešinas. Prisiartinęs prie trobos jis kerplėšą numeta sukrautan čiajau laužan, apsidairo ir atsargiai įeina vidun. Iš šulinio pasirodo, iki juostos, V a n d e n i u s.

VANDENIUS: Eik, eik, nesibijok! breke-ke-keks!

GIRINIS: Tai tu čia?

VANDENIUS: Aš pats. Ak, kad juos velniai griebtų tuos pušies dumus ir suodžius!

GIRINIS: Ar jie kur išsikraustė?

VANDENIUS: Kas?

GIRINIS: Kas! Gi jie!

VANDENIUS: Turbut. Kitaip juk čia jie butų.

GIRINIS: Žinai, susitikau kernėžą...

VANDENIUS: Nu?

GIRINIS: Su pjuklu ir kirviu..

VANDENIUS: Ir ką jis sakė?

GIRINIS: Sakė tave perdaug čia ėmus kvaksėti...

VANDENIUS: Ogi teužsikiša sau ausis, kvailys!

GIRINIS: Ir vis taip, sako, graudžiai, graudžiai...

VANDENIUS: Aš jam sprandą nusuksiu!

GIRINIS: Taip tai dar nieko!

VANDENIUS: Ir jam, ir tam kitam...

GIRINIS *(juokiasi):* Tai prakeikta veislė! Tu tik žiurėk: ėmė, įsibriovė į musų kalnus, rausiasi, stato, metalus velka, virina, lieja... Negana to—įmano karan pakinkyti dar ir mane ir tave! O gražiausioji elfė jo mylima patapo. Ir vagia ji man gėles, ir auksą, ir gintarą, ir brangius akmenis! Bučiuoja ji, tarnauja jam viskuo dieną ir naktį, o į mus ištolo spjaudo. Nė ribų jam nėra. Seniausi medžiai griuva kits po kito. Kalnai ir daubos dieną naktį skamba, vaitoja nuo jo kujo trankymų. Raudona žaizdro liepsna nušviečia dagi tolimiausias ir giliausias lomas... Velniai žin, ką jis čia mano daryt!

VANDENIUS: Breke-ke-keks! Jei tu butum mokėjęs tada geriau su juo apsiruošti, senai jo kaulai butų bepuvą vandenyj. Varpų liejėjas butų begulįs šalia savo varposiaubuno.

GIRINIS: Tiesą kalbi tu, žaliabarzdi, tikrą tiesą.

VANDENIUS: Nugi. O dabar ve jis sveikas ir drutas sau beveikia. Kiekvienas kujo užgavimas stačiai man širdį varsto. *(Maž ne verkdamas):* Kala jai žiedus, sagutes, dirba karielius, bučiuoja lupas jos, pečius ir krutis...

GIRINIS: Po velnių! Jau tokio bepročio, kai tu, dar nemačiau. Suniežėjo jam kur ten, ir pradeda, senas kvailys, knerkti. Matai juk, kad ji tavęs visai nenori! O jei taip, tai kodel tau nebut protingesniam? Gilios gi jurės ir pasaulis platus. Pasigauk sau bet kurią undinę, paduk su ja, kiek tinkamas, palėbauk, kaip koksai turkų paša, ir galų gale taip nusiraminsi, kad jeigu juodu pamatytum dagi į lovą gulant—tau bus vistiek.

VANDENIUS: Aš jį nudėsiu...

GIRINIS: Ji myli jį begalo.

VANDENIUS: Aš jį papjausiu...

GIRINIS: Tu jos vistiek negausi! Ir ką gali daryt? Močiutė po jais eina. Ji tavo pykesčio ir riksmo visai nepaiso. Ta porelė turi mat ypatingą josios globą. Ak gal ir tu gali dar kiek tikėtis, bet reikia daug kantrybės.

VANDENIUS: Prakeiktas žodis!

GIRINIS: Laikas savo kelių bėga, o žmogus pasilieka žmogus: pagirios neilgai tęsias.

(U n d i n u t ė, dar nematoma, ateina dainuodama):

UNDINUTĖ *(dar nematoma):*

Ant šakelės vabalėlis—
zum-zum, zum-zum!
margas jojo švarkužėlis—
zum, zum, zum!

(Jau pasirodžius):

A, čia svečių beesama! Gero vakaro! Tai kaip gi, Vandeniau, ar išplovei man auksą? O tu, ožiakoji, prinešei man malkų? Žiurėkite, kiek aš turiu čia brangenybių! Ve, kalnų kristalai; čia deimantai! čia aukso dulkių maišelis; čia medaus koriai... Bet ir karšta gi šiandien diena!

VANDENIUS: Po karštų dienų seka karštos naktįs...

UNDINUTĖ: Gali but. O tau tai šaltas vanduo geriau tinka—lįsk šulinin, atsivėdink.

(Girinis juokias, kai pakvaišęs. Vandenius pranyksta šulinyj).

UNDINUTĖ: Jis tuojau pradeda tą savo giesmę, net pikta pasidaro.

GIRINIS *(vis juokdamos):* Po plynių!

UNDINUTĖ: Ak, kelaristis ve persisuko—blauzdą pjauna.

GIRINIS: Duok šian, aš pataisysiu.

UNDINUTĖ: Pats tas tikrasai. O aš tau pasakysiu, ožiabarzdi: atsitrauk! Šalin eik nuo manęs! Tu smarvę tik nešioji, o musių apie tave—gyvas debesis!

GIRINIS: Mieliau man musės, nei drugiai tie tavo, kur dulkėtais sparnelias apie tave siaučia, į plaukus lenda tau, į lupas kimba, o naktį apie krutis tau ir klubus slankinėja.

UNDINUTĖ *(juokiasi):* Matai,' matai! Nu, ir gerai. Tebunie taip!

GIRINIS: Žinai ką? padovanok man šitą ratą. Iš kur jis čia?

UNDINUTĖ: Tu tai geriau žinai, pabasta, ne kaip aš.

GIRINIS: Jei aš nebučiau sulaužęs to vežimo, kur varpą vežė, tai tas sakalas netupėtų tavo tinkle. Todel gali pasakyt man ačiu ir ratą man padovanoti. Ratą aš apvyniosiu smaloj sumirkyta virve, uždegsiu, ir nuo staigiausio kalno šlaito parisiu žemyn. Puiki bus pramogėlė!

UNDINUTĖ: O kaimuose—gaisras.

(Bus daugiau).

IŠRADEJAI!

MILIONUS DOLERIŲ ŽMONĖS DASIDIRBO PER NAUJUS IR GERUS IŠRADIMUS, TA PROGA GALI BUTI KIEKVIENAM; gal bu turite kokį išradimą del užpatentavimo, gal norite "KĄ IŠRASTI, reikalaukite nuo musų dykai patarimų ir VEDĖJO IŠRADIMŲ, ką išrasti ir kaip užpatentuoti, kurį kiekvienam išsiųsim dykai. Risunkus ir modelius bandome ir egzaminuojam DYKAI. Rašykite lietuviškai, bent į katrą musų ofisą.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, (N5) 256 Broadway, New York.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Musų korespondentų pranešimai

NEWARK, N. J.

Iš "Sietyno" choro veikimo. Reikalingi chorams vedėjai.

Keturi metai tam atgal pažangioji šio miesto jaunuomenė, mylėdama dainas ir negalėdama delei sąžinės laisvės varžymo priklausyti prie vietos bažnytinio choro, sutvėrė laisvą mišrų chorą — "Sietyną." Choro vedimu ir tvarkymu užsiėmė jaunas ir gabus drg. P. Indan (latvis). Ačiu jam "Sietyno" choras įgijo netik Newarko, bet ir visų apielinkinių miestų pažangiosios visuomenės simpatiją. "Sietynas" patarnavo netik lietuviškoms pirmeiviškoms organizacijoms, bet ir svetimtaučiams: rusams, latviams ir kit. Bet štai paskutiniuoju laiku per repeticiją drgas Indan pranešė, kad choras susirastu kitą vedėją, nes jis gegužės 26 d. išvažiuoja į Rusiją. Kadangi ant vietos nesiranda ypatos, kuri galėtų užimt jo vietą, — chorui gręsia suirimas, o tai butų skaudus smugis netik sietyniečiams, bet ir visai vietos pažangiajai visuomenei. Kad to išvengus, likosi išrinkta komisija, suradimui naujo choro vedėjo.

Todel, kurie galite chorą vadovauti ir sutiktumėt atvykt į Newarką, malonėkit susinešt su rašančiu šią žinutę: 319 Walnut St., Newark, N. J. Newarke šiuo tarpu galima surast įvairių darbų ir suradime sietyniečiai stengsis pagelbėt.

Greta Elizabeth ir Jersey City taipgi reikalauja choro mokytojų. Atsiliepkite.

K. Jonaitis.

BELOIT, WIS.

Darbai. — Lietuvių gyvenimas ir veikimas.

Darbai čia eina neblogai. Yra visokių darbų, daugiausia geležies liejyklų. Uždarbiai vidutiniški: po 22½, po 25c ir daugiau gauna į val. paprastas darbininkas. Dirbama po 10, po 12 valandų dienoj. Susiorganizavusių darbininkų, kad iškovot geresnes sąlygas, čia nesiranda. Tat ant visų ponauja bosai.

Lietuvių čia randasi pusėtinas burelis: apie 50 vedusių ir du syk daugiau pavienių. Nekurie turi nusipirkę stubas, lotus, daugumas ant išmokėjimo. Apšvietos žvilgsniu labai apsileidę. Pažangesnios pakraipos laikraščių bei knygų mažai čia kas skaito; paskendę tamsybėje, prietaruose ir girtuoklybėje. Vaidai, peštynės — jiems paprastas dalykas. O jų moterėlės taipgi neatsilieka nuo savo vyrų... Apšviestesni ir susipratę lietuviai darbininkai pakliuvę į tokias aplinkybes, ilgai čia nebuna — važiuoja kur kitur. Tiesa, čia yra keletas gabesnių, veiklesnių lietuvių darbininkų, kurie darbuojasi apšvietos srityje, bet dar nedaug.

Reikia tikėties, kad laikui bėgant ir beloitiečiai pasivys rockfordiečius ir pasižymės pašvietos darbe.

Lietuviškų draugijų Beloite randasi trys: SLA. kp. Šv. Antano Draugystė ir Lietuvių Apšvietos Kliubas. Pirmos dvi, ypač Šv. Antano Draugystė, nieko neveikia apšvietos delei.

L. A. Kliubas karts nuo karto kviečia kalbėtojus, kurie aiškina darbininkų reikalus. Norint tas čia sunkiai priseina, bet visgi įvykina prakalbas. Šįmet kliubas surengė trejas prakalbas. Pirmas kalbėjo R. G. Kisielis iš Dekalb, Ill. Paskui Dr. Belskis. O 17 d. balandžio kliubas surengė prakalbas V. Stilsonui, kuris nupiešė varginga darbininkų gyvenimą ir šunybes kapitalistų ir jų sėbrų.

Po prakalbų susitvėrė LSS. koupa iš 8 narių. Reikalinga butų, kad Rockfordo lietuviai socialistai ją remtų, drutintų.

Čia šįmet labai šaltas pavasaris. Jiedra, kokliužas ir kitos ligos čia tarp darbininkų šeimynų baisiai prasiplatino.

Čia nesiranda daktaro, mokančio susikalbėt lietuviškai, lenkiškai ar rusiškai. O daugumas čionykščių lietuvių moterų nemoka šnekėt angliškai, tai jos nuo lietuvių "petliorių" visokias pamazgas perka.

Ragovietis.

VALPARAISO, IND.

Atsisveikinimas išvažiuojančių jų mokinių ir vakaras.

Geg. 18 d. čia atsibuvo L. M. L. D. savaitinis susirinkimas. Šis susirinkimas daug kuo skyrėsi nuo kitų susirinkimų. Pirmiaus programas susidėdavo iš vieno arba dviejų sanarių, kurie paprastai išėję pasako po prakalbėlę arba parupina paskaitėlę; gi šiame susirinkime turėjom virš tuzino mokinių, kurie atsistoję prieš susirinkusius pasakė po trumpą prakalbėlę ir atsisveikino apleisdami mokyklą.

Geg. 19 d. buvo parengtas vakaras tos pačios L. M. L. D. Vakaro programe dalyvavo ir svetimtaučių. Pats vakaro programas susidėjo iš muzikos, dainų, monologų ir žaismių. Drg. Yovaiša pasakė trumpą prakalbėlę, drg. Vitkus skaitė apie gyvunų vystymasi. Pasibaigus programui buvo lietuviški šokiai ir šiaip žeidimai bei pasilinksminimas.

Į šį mokslcivių parengtą vakarą buvo atsilankę ir svečių iš E. Chicagos, Ind ir Chicagos, Ill.

Naujas mokslo bertainis prasideda su geg. 29 d.

Mokinys.

WESTVILLE, ILL.

Margumynai.

Naktį iš 17 į 18 d. geg. apie 12 val. ant saliuninino N. Kolevičiaus užpuolė plėšikai. Saliuninninkas buvo parsivežęs iš banko apie $2000.00 ir padėjęs saugiojon šėpon. Šeši apsiginklavę plėšikai atvažiavo su automobiliu, išsprogdino šėpą ir pasiėmę pinigus dingo. Buvo pranešta policijai, bet plėšikų nesugavo.

-:- -:-

Geg. 12 d. lietuvis, V. Maidonis (ar Mažonis), apie 35 m. amžiaus, važiuodamas į darbą iškrito iš gatvekario ir užsimušė. Palaidotas su neprigulmingos bažnyčios apeigomis.

-:- -:-

Geg. 19 dieną Aponaičio saliune tapo nušautas tulas Billy Hamilton. Už ką — nežinia. Sako, nušovus jį patsai saliuninninkas ir užmuštojo draugai norėję jį už tai nulinčiuoti. Aponaitis dabar sėdi Danville, Ill., kalėjime. Jis buvęs R.-K. bažnyčios vargonininkas.

-:- -:-

Geg. 19 d. neprigulminga parapija rengė balių. Publikos mažai atsilankė, mat visi nori pikninkų.

Senio Brolis.

MOLINE, ILL.

Pasilinksminimo vakaras.

LSS. 179 kuopa gegužės 19 d. parengė šokius su pamarginimais, paskirdama visą pelną nuo to vakaro naudai Rusijos revoliucijos. Buvo labai šiltas vakaras ir žmonių buvo neperdaugiausia, bet visgi pelno liks ne mažiau 10 dolerių.

Buvo pasikalbėjimas Rožytės su Motina, kurį labai gerai atliko Drgės Savickienė ir Kalvaičiutė. Taipgi labai puikiai sudainavo "Pasakyk mano mylimas krašte" drgės O. Kalvaičiutė ir D. Janulienė. Kuopa žada dar ką nors surengti naudai "Naujosios Gadynės."

S. Šilunas.

Pabraižos

Kunigų Draugo "editorialai".

—Socialistai, au!
—Socialistai, au-au!
—Socialistai, au-au-au!
—Au, au! au! au!
—Au-au!
—Au!

Cibulskių apmaudas.

Tiemdviem Cicero sostinės jaunikaičiam, Acciui ir Burdai, ne vienas vyfis pavydi.

Ir kur čia nepavydėję. Nei Cibulskis, nei Česnakulskis savo paveikslų kunigų organe niekados nemato, o mato vien tik tų jaunikaičių, ir dagi socialistų — Accrio ir Burdos — paveikslus.

—Ir už ką tiems socialistams tokią garbę atiduoda tasai musų Draugas? — pyktauja Cibulskiai su Česnakulskiais.

O Aceris su Burda dar tyčia jiems į akis pasigiria:

—Matot? Matot?

Rusų Revoliucija ir Gundytojai.

—Well, well! — tarė Dėdės Semo gizeliai rusų panelei Revoliucijai. — Tamstėlė išslavei laukan carą ir nori savo šalyj turėt laisvės ir plačiausios demokratybės? Tai labai geras daiktas, laisvė ir demokratybė. Good luck to you. Tik tu, panele Revoliucija, visai dar nepatyrus, gali nepataikyti, kaip reikiant. Tai mes tave pamokinsime. Štai mes tau siunčiame bunčių mokytojų — Rootą ir kompaniją. Jie tau iš katedros išguldinės laisvės ir demokratybės dalykus, kaip jie turi but demokratingoj respublikoj, o praktiškų, gyvų pavyzdžių imkies iš musų fry kontrės.

Ir tai tarę, šios fry kontrės atstovai tuojau davė laisvės ir demokratybės pavyzdžių:

1. Užpuolimas ant socialistų ofiso Indianapolyj, krata ir konfiskavimas popierų;

2. Užpuolimas ant socialistų partijos nacionalio ofiso Chicagoj, krata ir užgrobimas spausdinių ir dokumentų.

Rusų panelė Revoliucija tik skersom pasižiurėjo, ir besiperšantiems ją mokinti trumpai atsakė:

—Ačiu. Mes tatai išslavėm laukan kartu su caru, Sudie!

Pabraiža.

NORI ŽINOT TAIKOS SĄLYGŲ.

(Tąsa nuo 2 pusl.)

svetimomis valstybėmis klausimais.

3. Ekonominė politika.

a) Konferencija yra priešinga panaikinimui arba suspendavimui progresyvių darbo įstatymų karės laiku; suspendavimui arba suvaržymui darbininkų klesos teisių.

b) Konferecija reikalauja, kad nė jokios rinkliavos (mokesčiai), reikalingos karės vedimui, nebutų renkamos iš ančdėlių ant gyvenimui reikalingųjų daiktų, bet kad visos karės išlaidos butų renkamos iš stambių ir progresyvių ančdėlių ant pajamų, ir iš federalių ančdėlių ant paveldėtųjų turtų.

Organizuojamasis Komitetas: Emily Greene, Balch, James J. Bagley, Joseph D. Cannon, Harry W. L. Dana, Walter Fuller, Morris Hillquit, Judah L. Magnes, Rebeca Shelley, Norman L. Thomas.

Pild. Kom.: Louis P. Lochner, Elizabeth Freeman, Joy Young, Roy Brazzle.

Kasininkas, Alfred Boulton.

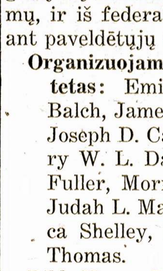

Telefonas Canal 3787

Akušerka

Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir mergnoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO,
Ant antrų lubų.

D R. H A I R

Specialistas ir Jo Veliausios Europiškos Metodos

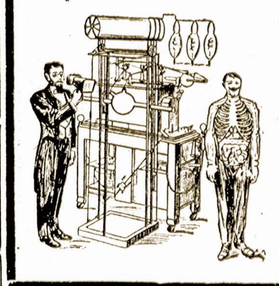

Jei kiti negali išgydyti, ateikite pas mane. Mano prietaisai, Radio-Scope Raggi-X ir pilno įrengimo Bacteriologiška laboratorija ir Kraujo Egzaminacija atidengia man jusų tikrą ligą ir jei ali apsimsiu gydyti jusų ligą, jusų sveikata ir spėka bus Jums sugrąžinta. Ateikit pas tikrą specialistą ir ne prie imituotoją. Tikras specialistas neklaus jus, kur jums skauda ir kokią jus ligą turite, bet jis jums pasakys pats, po apžiurėjimo.

Dr. C. H. HAIR
Mentor Bldg.
Paimk elevatorį. Kambarys 122
Prieš North American Cafe.
39 S. State St. St. Kampas Monroe
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų.

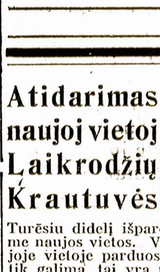

Patarimai Dykai Vyrai ir Moters

Pasitark su Dr. ROSS, ištikimu gydytoju.

Nerizikuok savo sveikatos atsiduodamas į rankas naujų ir nepatyrusių daktarų. Mums malonu patarti šio dienraščio skaitytojams, kad jie galė pasitarti su Dr. Ross dykai. Jis yra senas užtikimas ir ilgiausiai praktikuojąs specialistas Chicagoje.

Jis negydo ligonių per krasą. Jokis daktaras negali padaryti gero diagnozo ir užrašyt sąžiningą gydymą iki jis neišegzaminuos ir pamatys ligonius savo akimis.

Ligoniai keliauja ilgas keliones iš įvairių Suv. Valstijų krašto pasigydyt pas Dr. Ross.

Kiekviena ypata paliesta nervų keblumais, vidurių ir kepenų betvarke, inkstų, puslės, šlapinimosi ligomis, syphiliu, arba kraujo betvarke, ligos ir silpnumų, reikalaujanti gero gydymo, neturi palikti nepasitarus su Dr. Ross, turinčiu daugiausia patyrimo. Laike jo dvidešimtties keturių metų praktikos jis sugrąžino tukstantiems ligonių sveikatą.

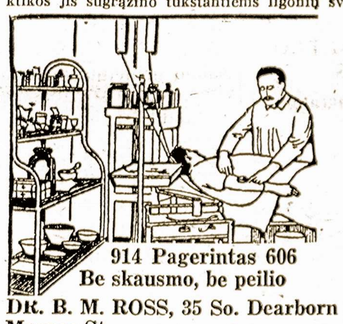

Specialė X-RAY EGZAMINACIJA Kuomet Nurodyta Moderniški Elektro Medikališki Gydymai.

914 Pagerintas 606
Be skausmo, be peilio

DR. B. M. ROSS, 35 So. Dearborn St., Kampas Monroe St., ... -:- ... ... Chicago, Ill.
506 ir 507 Crilly Bldg. Imk elev. ant 5-to augšto.

Silpni, nervuoti, sergą ir sunykę vyrai sustiprėja, lieka energiški ir sveiki.

Jeigu jųs turite kokį silpnumą arba ligą, eikite pas seną ištikimą specialistą.

Ofiso Valandos: kasdien nuo 9 v. ryto iki 4 v. po pietų. Nedėliomis: 10 v. ryto iki 1 v. dieną. Taipgi Panedėlio, Seredos, Pėtnyčios ir Subatos vakarais nuo 7 v. iki 8 v. vakare.

Phone Canal 1256.
ŠOKIŲ MOKYKLA
Geo. M. Chernaucko
Svet., 1900 S. Union ave. ir kampas 19-tos gatv., Chicagoj.
Ateik į vienintėlę Šokių Mokyklą. Visi šokiai mokinama sulig naujausia mada;—angliški ir lietuviški. Aš užtikrinu, kad išmokinsiu į trumpą laiką.
Šokiai atsibuna kas panedėlį ir ketvergą pradžia 7:45 val. vakare.
Mokytojas J. K. BUBELIS,
ir pagelbininkai.
Gyvenimo vieta: 4037 So. Talman ave., Chicago, Ill.

Atidarimas naujoj vietoj Laikrodžių Krautuvės

Turėsiu didelį išpardavimą atidarymo naujos vietos. Viską, kaipo naujoje vietoje parduosiu pigiaus, kaip tik galima, tai yra už tiek, už kiek aš pats pirksiu, kad tuo naujoje vietoje užganėdinus kiekvieną, kuris tik ateis pirkti. Taigi, kam tik ko reikalinga iš auksinių, sidabrinių ar kitokių daigtų, malonėkite atsilankyti pas mane, ir jųs persitikrinsite, kad nei viename auksiniu daiktų štore negalit gauti pigiaus, kaip pas mane, nes aš norėdamas užganėdinti naujoje vietoje atsilankantį, taip pigiai viską parduodu.

Taipgi, jeigu kenti galvos skaudėjimą. Jeigu nuolatos Tau ašaros krinta iš akių. Jeigu Tau skauda akys. Jeigu skaitant raidės susibėga į kruvą. Jeigu spauda rorodosi Tau dviguba. Jeigu turi uždegimą akių. Jeigu Tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuomet esi reikalingas akinių. Ateik tada pas mane, o aš Tau pririnksiu akinius kuogeriausius.

Taipgi užprašau visus senus savo kostumerius į naują vietą ir meldžiu, kad ir ant toliaus mane remtumėt, kaip pirmiaus, o aš iš savo pusės stengsiuos kiekvieną užganėdinti. Pirmiaus aš gyvenau: 2256 W. 22 st., dabar-gi persikėliau į naują vietą—2128 W. 22 St. tarp Leavitt ir Hoyne ave., prie pat didžio teatro. Kviekvieną užprašau atsilankyti į naują vietą.

Nedėliomis atdara sąkrova nuo 8 ryto iki 6 val. vakaro

P. Miller

2128 W. 22 Str., Chicago, Ill.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gydytojų galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. Sidlauskis

Aptiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

Viena saugiausiųjų Bankų

ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE.
saugioje ir tikroje Bankoje. 28 metus teisingai vedamoje Bankoje.
Po priežiura Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.

W. KASPAR, prezidentas	WALENTY SZYMANSKI, pirklys	V. F. MASHEK, prez. Pilsen Lumber Co
OTTO KASPAR, vice-prezidentas	H. E. OTTE, vice-prez. Nat. City Bank.	J. PESHEL, sekr. Turk Mnfg. Co
WILLIAM OETTING, prez. Oetting Bros. Ice Co.	GEO. C. WILCE, vice-prez. T. Wilce Co.	OTTO KUBIN, prez. Atlas Brewing Co
CHARLES KRUPKA, vice-prezidentas	JOZEF SIKYTA, kasierius.	

PADĖJIMAS $6,000,000.
PERVIRŠIS
KAPITALAS
KALBAMA LIETUVISKAI

PIGIAUSIA ir GERIAUSIA MOKYKLA
Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų drabužių.

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turim didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jųs mokysitės.

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jųs esat užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku—dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą laike šio mėnesio.

Diplomai duodami mokiniams.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, principalas,
118 N. La Salle St., Room 416-117
Prieš City Hall.

$1.00 X-Ray EXAMINACIJA

Šis specialis paaukavimas tiktai trumpam laikui.

Del pasekmingo gydymo bile ligos jųs turite žinoti didumą ir budą ligos ir kelią, kuriuo ji bėgioja. Aš negydau vienų simptomų, aš vartoju moksliškas labaratorijos metodas, tokias kaip bandymą kraujo spaudimo, mikroskopiškas ir chemiškas analyzas kraujo ir šlapumo, ir tokiu budu surandu tikrą priežastį jųsų negalės.

Mano mašina del užrašymo Jųsų kraujo spaudimo, pajiegos stiprumo ir gyvumo Jųsų širdies.

Suranda žmonėse aiškiai pilnumą sveikatos, energijos ir stiprumo, ženklai, kurie parodo staigią mirtį, gali apsireikšti bile laiku. Kaip randasi jųsų kraujo sudynai? Ar jie smarkiai didėja? Ar jųs pirm laiko senstate. Mano kraujo spaudimas pasakys. ATEIKIT—leiskite man išpasakoti jųsų širdies ir kraujo sudymų paslaptis — tuokart galima bus jums tikrai patarti kas geriausia yra jums daryti.

Ne mokėk man

Po priėmimo egzaminacijos, jei ji nevisai užganėdina jus, nemokėkit man nė cento. Visai nėra nė skausmo nė pavojaus saryšyje su X-Ray egzaminacija, ir dargi nėra reikalo jums nusivilkti drabužių. Užleidžiant ant uždangos šviesus aiškus paveikslas, parodo nenaturališką stovį, ir visai prašalina visą spėliojimo darbą. Jeigu jųs niekuomet pirmiau neturėjote pilno X-Ray ištyrimo jųsų kuno, jųs neturėtumėt praleisti to stebėtino patyrimo, kuomet jųs galite įsigyti vien tik už dalelę paprastų išlaidų. Ateikite tuojaus pirm negu šis specialis paaukavimas užsibaigs — ir leiskit X-Ray pasakyti tikrą teisybę apie priežastį jųsų ligos. Nėra svarbesnio dalyko pasaulyje del jųs žinoti, ir jųs taip ilgai nežinote. Bukit atsargus, suraskit tikrąją savo negalės priežastį, ir sutaupykite, galima, mėnesius bereikalingų kentėjimų, svarbių komplikacijų, ar dargi pačią gyvastį.

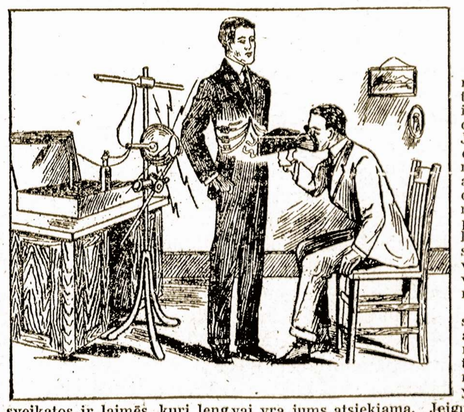

Vyrai ir Moters

Kurie sergate, kenčiate ir nusiminę, pasinaudokit šia didele auka. Tiktai trumpam aikui aš suteiksiu X-Ray ir daktarišką examinaciją už $1.00, daug expertų ima nuo $5.00 iki $10.00. Jųs nebusite priversti gydytis. Aš duodu kiekvienam sergančiam vyrui ir moterei šioje apielinkėje progą žinoti, ar jie gali but išgydyti. Aš turėjau daug metų patyrimo pasekmingo gydymo pilvo, kepenų, plaučių, inkstų ir puslės kliutis, reumatizmą, dusulį, kraujo ir odos ligas, katarą, akių, ausų, nosies ir gerklės, chroniškų ir nervišku ligų ypatingai pasekmingas pilvo kliutyse, taipgi privatiškų vyrų ir moterų ligų.

Jeigu jųs turite galvos skaudėjimą, silpną nugarą, apsvaigimą, prietvarą, atsiraugėjimą gazų, skausmus pilve, murmėjimą žarnose, nustojimą apetito, nuovargį, nusidėvėjimą, pajautimą, nerviškumą, ir palengva nykimą, tai yra priežastis, kuri turi but žinoma.

Jeigu jųs sergate ir norite greitai pasveikt, atsineškit šį apgarsinimą, kuris suteikia jums tiesą prie X-Ray ir daktariškos egzaminacijos už $1.00.

NEATIDĖLIOK, ATEIK TUOJAUS.

DR. C. R. LAYTON

Valandos: 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis: 9 ryto iki pietų.
14 So. Halsted St., arti Madison St., sekantis prie Mid City Bank Building. Visas 2-ras augštas. Chicago.

TAIGI NELEISK $1.00 STOVĖTI TARPE JUS IR SVEIKATOS
—ATEIK—
PASITEIRAUK

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Leidžia NAUJIENŲ BENDROVE Inc.
Kasdien, išskiriant nedėldienius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
BY THE
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Užsisakomoji kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams	$5.00
Pusei metų	$3.00
Trims mėnesiams	$1.75
Dviem mėnesiam	$1.00
Kanadoje, metams	$6.00
Europoje, metams	$7.00

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, $6.00; six months, $3.50.

Outside Chicago, by mail, one year	$5.00
Six months	$3.00
Three months	$1.75
Canada, one year	$6.00
European countries, 1 year	$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Rašydami korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščiui rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieros pusės, be to palikiant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai rašiai naikinami, arba gražinami atgal, jei bėgiu dviejų savaičių autorius pareikalauja ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėt.

Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Sėbriaujasi su darbininkų skriaudikais.

Valdžios "Oficialis Biuletinas" praneša, kad p. Samuel Gompers, Šalies Gynimo Tarybos pirmininkas, pereitą utarninką sušaukė tos įstaigos susirinkimą, idant pasveikinus Anglijos "darbininkų atstovus", kurie nesenai atvyko čionai.

Susirinkime dalyvavo be darbininkų unijų viršininkų, Amerikos ir Anglijos, taipgi ir visa eilė "įžymiausių fabrikantų ir finansitų" rašytojų, profesorių ir armijos ir laivyno atstovų. Įžymiausis, be abejonės, tarp tų įžymių asmenų buvo **John D. Rockefeller,** kuris ir kalbą pasakė susirinkime.

Protaujantiems darbininkams turi keistai atrodyti tokie susirinkimai, kuriuose suseina į daiktą ir broliškai kalbasi darbo unijų atstovai ir pikčiausi darbo žmonių priešai. Ar čia senai praėjo tie laikai, kada visa darbininkiška spauda Amerikoje buvo pilna aprašymų apie pasibaisėtinus Rockefellerio galvažudžių darbus Ludlow'e, Col., ir kitur? Dabargi darbininkų organizacijų viršininkai su tais darbo žmonių engėjais sveikinasi ir brolaujasi ir tariasi išvien, kaip "apsaugojus darbininkų gerovę karės laiku"!

Militarizmo fabrikacija.

Suv. Valstijų vidaus dalykų sekretorius, Franklin K. Lane, kreipėsi laišku į universitetų, kolegijų, kitų mokyklų viršininkus, ragindamas pašvęsti šių metų mokyklų atidarymo iškilmes karės priežasčių ir tikslų apsvarstymui.

Kartu su tuo laišku ponas ministeris išsiuntinėjo surašą temų. Tarp jų randame tokias: "Belgijos skriaudos", "Suvienytųjų Valstijų skola Francijai", "Lincoln 1917 m. Kaip jisai butų pasielgęs?", "Visuotinas kariškas lavinimas", "Autokratija prieš Demokratiją', "Demokratijos kilimas per karę", "Kariškas lavinimas mokyklose", "Visuotino kareiviavimo demokratija", "Amerikos pareiga prieš pasaulio demokratiją", "Šalies gynimo taryba" etc.

Tas surašas aiškiai rodo, ko nori valdžia atsiekti tais svarstymais. Ji nori, kad mokyklų viršininkai pasistengtų įkvėpt kuodaugiausia patriotinės ir militaristinės dvasios besimokinančiai jaunuomenei. Moksleiviams turi but parodyta, kad Amerikos dalyvavimas karėje yra prakilniausis pasaulyje dalykas.

Naujoji rusų ministerija.

Naujasis Rusijos ministerių kabinetas susidėjo kitaip, negu buvo manyta, sprendžiant pagal pirmasias žinias.

Jame yra išviso 14 narių. Šeši iš jų kadetai (konstitucionalistai-demokratai); trįs priklauso dešinesnėms partijoms už kadetus (—"taikaus atnaujinimo" partijai, 1—spalininkų ir 1—progresistų partijai); ir penki priklauso kairesnėms partijoms už kadetus (1—darbietis, 1—liaudies socialistas, 1—socialistas-revoliucionierius, ir 2—social-demokratai).

Pačios kairiosios partijos (social-demokratų), vadinasi, tame kabinete randasi tik du atstovu: Skobelev ir Zeretelli — pirmasis Užkaukazio rusų atstovas Dumoje, o antrasis buvusis antrosios Dumos narys, gruzinas.

Kontroliuojanti ministerijoje partija yra kadetai. Jie, kartu su trimis dešinesniųjų partijų atstovais, turi didelę balsų didžiumą.

Pagal savo partijinį sąstatą šis ministerių kabinetas yra kairesnis, negu pirmasis. Bet dar kairesnis jisai yra sulig savo asmenų sąstatu. Pirmame kabinete buvo toks konservatyvės buržuazijos stulpas, kaip spalininkas Gučkov, ir toks karštas imperialistinės politikos apaštalas, kaip kadetas Miliukov. Dabar jų vietas užėmė žmonės, su kuriais darbininkų Tarybai bus daug lengviau susikalbėt. Tarybos reikalavimus naujame kabinete, be to, rems penki kairiųjų partijų atstovai.

Dviejų nuomonių tečiaus negali but: naujoji laikina valdžia yra **buržuazinė,** o ne socialistinė. Du darbininkiški socialistai (social-demokratai), kurie į ją įėjo, viena savo spėka negalėtų pakreipt valdžią ton pusėn, kurion juodu norėtų.

Bet naujosios valdžios politika priklausys ne tiek nuo tų asmenų norų, kurie užėmė ministerių vietas, kiek nuo tos intekmės šalyje, kurią turės Darbininkų ir Kareivių (o gal ir Ukininkų) Atstovų Taryba. Valstybės Duma nuo to laiko, kaip įvyko Rusijoje revoliucija, nelošia jokios rolės; ji ir posėdžių nelaiko. Kontroliuojanti valdžią įstaiga iki šiol buvo tenai revoliucinė darbininkų Taryba.

Klausimas tečiaus, ar ta įstaiga pajiegs taip-pat kontroliuoti valdžią ir toliaus.

Pati valdžia dabar, kaip matėme, bus prielankesnė darbininkų Tarybai. Bet reikia atsiminti ir tai, kad naujoji valdžia bus stipresnė už pirmąją valdžią. Turėdama savo tarpe keletą darbo žmonių atstovų, ji įgis daug daūgiau autoriteto minių ir kariuomenės akyse, ir tuo budu ji, nors budama artimesnė darbininkų Tarybai savo pakraipa, galės labiau pasipriešinti jos valiai, negu pirmoji valdžia.

Taigi, kad kaip, socialistai, priėmusieji ministerių portfelius naujamjam kabinete, gali susilpnint revoliucinio proletariato galią, ažuot sustipirnę ją. Ve delko mes esame šioje vietoje išreiškę skeptišką nuomonę apie socialistų dalyvavimą koalicinėje ministerijoje.

To dalyvavimo pavojų tečiaus sumažina ta aplinkybė, kad proletariatas Rusijoj yra susiorganizavęs ir susijungęs tvirtais ryšiais su kareiviais. Po tu pergalių, kurias jisai laimėjo sukilimo laiku ir paskiau, jisai šiandie turi tiek pasitikėjimo savo spėka, kad buržuazija nedrįs griežtai stoti prieš jį, iki šalis neįsigis pastovios tvarkos.

Socialistai Rusijoje turi dabar dėt visas pastangas, kad kuolabiausiai išjudinus žmones ir prirengus juos prie Įsteigiamojo Susirinkimo.

Vienas iš daugelio.

Pereitą rudenį mes čia Amerikoje matėme keistą dalyką: pažangus žmonės ir net kaikurie socialistai agitavo ir balsavo už Woodrow Wilsoną. Tiems pažangiems žmonėms ir socialistams pasidėkavojant, p. Wilsonas tapo išrinktas antram terminui į Suv. Valstijų prezidentus.

Tarpe Wilsono pritarėjų buvo ir tulas **John Reed,** pagarsėjusis savo korespondencijomis ("Metropolitan'e") iš Europos karės lauko ir iš Mexikos. Jisai yra labai talentuotas publicistas, gyvo proto ir revoliucinių palinkimų žmogus. Žurnale "The Masses" jisai dabar apipiešia tą demokratų kandidatą, už kurį jisai spalių 7 d. davė savo balsą. Tenai skaitome:

"Aš balsavau už Woodrow Wilsoną, labiausia delto, kad Wall Street buvo prieš jį. Bet Wall Street dabar stoja už jį.

"Kuomet doleriniai karininkai ir kanuolių fabrikantai reklamavo "preparedness", Wilsonas liepė mums nesirupint. Bet staigu jisai gulė ant musų ir leido tai "preparedness" eiti per jį.

"Paskui jisai sakė, kad mes neprivalą bijoties karės, ir jisai atsišaukė į žmones, kad jį vėl išrinktų, nes jisai apsaugojęs mus nuo jos. Ir jisai parodė, kad Europos valdžios kariauja už nieką, ir išsireiškė pats už taiką be Pergalės. Ir staigu jisai apsisuko ir įstumė mus į karę.

"Woodrow Wilsonas žinojo, arba turėjo žinoti, kad didi tylinti žmonių minia nematė jokio reikalo eiti į karę prasimanytais idealistiniais tikslais. Vienok jo proklamacija, raginanti prie taupumo ir ekonomijos, parodė, kaip jo mintįs yra toli nuo nesuskaitomos daugybės persidirbusių ir nedavalgiusių žmonių — kuriems "bemėsės dienos" ir "paprastas gyvenimo budas" yra piktas pasityčiojimas.

"Ir jisai turi žinot taipgi, jogei amerikiečių minios neis į kariuomenę, ir kad tatai yra priežastis, del kurios reikia naudoties konskripcija.

"Ši karė tai yra Woodrow Wilsono ir Wall Street'o karė".

Dabar, vadinasi, p. John Reed jau atsipeikėjo ir gailisi, kad balsavo už Wilsoną. Bet ar jisai, ir tukstančiai kitų, panašių į jį "pakutavojančių griešninkų", sekamais rinkimais vėl nebalsuos už kokį-nors auksaburnį kapitalistinės partijos kandidatą, kuris prišnekės ir prižadės jiems visokių gerų dalykų?

Ką gali žinot! Ta besimėtanti šian ir ten publika visuomet laikosi įsikabinus į kokio-nors "didelio vyro" skvernus ir nemoka laikyties principų. Šiaip jie yra "gerį žmonės".

Na, ar netiesa?

Įsivaizdinkite, kad Rusijos darbininkai butų buvę neorganizuoti, kada kilo revoliucija. Kas butų iš jos išėję.

Viena, ji butų prarijusi daug aukų. Tik organizuota spėka galėjo taip greit apsidirbti su carizmu ir paskui umai įvykint tvarką. Jei ne tas, tai kruvina kova tarp laisvės ir caro šalininkų butų gal dar ir šiandie nepasibaigus.

Antra, revoliucijos vaisiai butų tekę vieniems tiktai ponams. Da ir dabar ponai—dvarininkų, fabrikantų ir pirklių atstovai — mėgino visą revoliucijos naudą susižerti sau. Jie net ir carizmą norėjo palikti, tiktai šiek-tiek jį pagerinę. Bet tiems jų tikslams pasipriešino Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba, ir revoliucija, ačiu jai, pavirto darbo žmonių išliuosuotoja.

Tai mat, ką reiškia **organizacija.**

Bet ne jai vienai reikia dėkavot už pasekmingą revoliucijos ėjimą. Ne menkesnę vertę turi ir darbininkų **susipratimas.**

Įsivaizdinkite, kad Rusijos proletariatas butų buvęs išauklėtas tokioje dvasioje, kaip, pav. yra auklėjami lietuviški "vyčiai" arba "šv. Juozapo Sąjungos" nariai. Ką jisai butų daręs, kilus revoliucijai?

Visų-pirma, jisai butų nedrįsęs dalyvaut revoliucijoje, nes "vyčinių", "juozapinių" ir kitokių klerikališkų organizacijų nariams kunigai kala į galvas, kad revoliucija esanti "griekas". Kiekviena valdžia, gir[illegible], esanti "Dievo leista", taigi valdžios reikią klausyti. Be to, revoliucijai sunku apseiti be ginkluotų susirėmimų ir be kraujo praliejimo (ir dabartinė Rusijos revoliucija neapsiėjo be to); o ginklais kovot ir kraują liet taip-pat yra "griekas" (kada tatai dedasi ne karėje, nes karėms kunigai pritaria).

Bet darbininkai su tokioms durnoms mintims galvose ne tiktai nebutų galėję dalyvaut revoliucijoje, o ir nebutų žinoję, ką pradėt, kada kiti žmonės butų jau nuvertę valdžią. Rusija susideda iš daugybės visokių tautų ir tikėjimų išpažintojų. Tos tautos ir tie tikėjimai pirma buvo pavergti, išimant rusų-pravoslavų. Norint, kad žmonės paremtų naują valdžią ir naują tvarką, reikia jiems tuojaus suteikti tautinę ir tikėjiminę laisvę. Bet tam butų priešingi Rusijos darbininkai, jeigu jie protautų taip, kaip musų "vyčiai" arba "juozapiniai", nes jie tuomet statytų savo tautą ir savo tikėjimą augščiau už kitų. Rusijos žmonės kentė skurdą ir badą, ačiu caro valdžios despotizmui ir ponų godumui. Bet kaip galėtų dabar Rusijos darbininkai reikalaut sau ir kitiems beturčiams geresnio gyvenimo, jeigu jie protautų, kaip musiškiai "vyčiai" arba juozapiniai,—kuomet kunigai tokius reikalavimus pasmerkia? Svajot apie "žemišką rojų", pagal kunigų mokslą, nevalia; ant žemės reikia vargti, kad patektum į rojų danguje.

Rusijos laimė, kad jos darbininkai buvo pažinę **socializmo mokslą!** Be to mokslo šviesos jie butų šiandie silpni, kaip kudikiai, ir akli, kaip neregiai.

Socializmo idejos Rusijos darbininkams suteikė energijos stot į kovą prieš carizmą ir jos rodo jiems dabar kelią prie geresnės tvarkos. Nauda iš to bus ne tik jiems patiems, bet ir visai šaliai.

Skaitytojų Balsai.

Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako.

KĄ TAS REIŠKIA?

Pirm negu pradėsiu rašyti, turiu pasakyti, kad aš šitą dalyką, apie kurį čia noriu pabriežti, — tėmijau per ilgą laiką. Aš kalbėsiu apie taip vadinamus kairiuosius ir (kiti kol-kas neduoda patįs sau titulo-vardo), na, tegul bus ir dešiniuosius. Pastarųjų ydas "Naujienos" bando apginti, o priešinguosius kritikuoti.

Mums, skaitytojams, tenka tas kritikas skaityti ir tėmyti. Tos kritikos galų gale mus išvaro iš kantrumo, o išvaro iš kantrumo tada, kada mes matome, jog vienoje ar kitoje pusėje norima vartoti vietoje sveikos kritikos argumentų, spėka arba paprastas kandžiojimas.

Tas ir priverčia mus stverties už plunksnos ir pasakyti: "Vyrai, jau jųs einate iš ribų net perdaug."

Be abejo, tų laikraščių redaktoriams gal daros ir nesmagu, bet jųs redaktoriai, turite atminti, kad tai gaunate ne nuo kritikų rašytojų, bet nuo jų skaitytojų, jeigu, kaip sakiau, jųs varote tas kritikas be saiko (mieros).

Paimkime dabar patį dalyką, apie kurį aš čia noriu pasakyti ką nors.

Štai "Naujienų" nr. 115, Apžvalgos Skyriuje "Lietuviškieji Bolševikai." Tarp kitų "perlų" yra paduota ir kairiųjų org. konferencijos rezoliucijos ištrauka (čia paduodu visą straipsnį "Lietuviškieji bolševikai"):

> Rusijos "bolševikai" jau yra taip "radikaliai", kad jų vadas Leninas neišsiteko (ar negavo vietos) revoliucinės Petrapilio Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos pildomamjam komitete. Bet lietuviškieji "bolševikai" savo "radikalumu" nori "subytint" da ir tulus rusų "bolševikus." Jie, kaip žinia, pusantro mėnesio atgal, kairiųjų organizacijų konferencijoje, parašė ilgoką rezoliuciją, kurioje išreiškė savo pažvalgą į Rusijos revoliucijos atsitikimus. Tarp kitko tenai sakoma:
>
> Mes pasipiktinę atmetame Rusijos buržuazijos pastangas sučiupt revoliucijos laimėjimus ir, pačiupus į savo rankas valdžią, toliau tęsti nedoriausią ir kruviniausią imperialistinį karą. Mes pasmerkiame tuos socialistus, kurie paturi tą buržuazinę valdžią ir karo tęsimą, nes, tą valdžią paturint ir imperialistinį karą tęsiant, greitai vėl pradės karo diktatura viešpataut, bus sumindžiotos iškovotosios darbininkų klesos laisvės, demokratijos teisės ir kiti revoliucijos laimėjimai. Tai nepagreitįs revoliucijos kilimo kituose kraštuose, o atstums jį.

Palyginkite šituos rezoliucijos žodžius su augščiau, paduotomis rusų "bolševiko" I. Petrovičo nuomonėmis.

Petrovičas išvadžioja, kad labiausiai pageidaujamas revoliucijos bėgis butų toks: jeigu socialistai nedalyvautų revoliucinėje valdžioje, bet verstų tą valdžią, pagelba savo organizacijų, partijos ir Darbininkų Tarybos, pildyti proletariato ir demokratijos reikalavimus, kovojant prieš ją, kuomet ji tų reikalavimų nepildo, ir remiant ją, kuomet ji jūos pildo. O musiškiai "bolševikai" visokį laikinosios valdžios rėmimą skaito nusidėjimu. Jų žvilgsniu žiurint, tai visa dabartinė Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba turės už savo griekus kentėt amžinas kančias pragare.

Bet musiškiai "bolševikai" laikinosios valdžios rėmimą stato ant vienos lentos su tarnavimu imperialistams. Tuogi tarpu Darbininkų ir Kareivių Taryba, kaip žinia, nors ir neeidama Lenino keliais, energingai kovoja prieš imperialistinę politiką ir jau yra laimėjus eilę stambių pergalių.

Vienok L. S. S-je randasi žmonių, kurie balsuoja už tą nesąmonišką Brooklyno didžiumos rezoliuciją.

Matyt, kad "Naujienos" su pasipiktinimu žiurį į tą rezoliucijos punktelį, kurį cituoja ir dar nei iš šio nei iš to, galų gale padarė tokį nugiedojimą:

"Vienok L. S. S-je randasi žmonių, kurie balsuoja už tą nesąmonišką Brooklyno didžiumos rezoliuciją."

Kas-gi iš šio sakinio išeina ir ką red. tuo nori pasakyti "didžiumos"? Matyt, kad "Naujienų" red. nori rekomenduoti Bagočiaus bloką prieš Kapsuko rezoliuciją. Bent aš taip suprantu, nes kitaip nebutų priminta "didžiumos." Kad taip, tai nebus prošalį paduoti ir mažumos iššisą rezoliuciją Bagočiaus ir bloko sufabrikuotą. Štai ji:

Mes pripažįstam, kad dabartinis Rusijos politikos perversmas yra vienas svarbiausių klausimų šių dienų proletariato judėjime;

Bet kadangi šitas perversmas yra da tik prasidėjęs ir revoliuciniam Rusijos proletariatui gali prisieiti dar ilgai ir sunkiai kovoti, kad atsiekus kuodaugiausia savo klesai laimėjimų.

Tai mes visomis savo iėgomis remsime tarptautinių socialdemokratų partiją, kuri siekia prie kuoplačiausios demokratiškos tvarkos ir visų pirmiausia stovi už darbininkų klesos reikalus.

Mes karštai sveikinam Rusijos revoliuciją ir labai trokštame, kad jos banga nušluotų ir kitus Europos sostus.

Mes esame griežtai priešingi kiekvienam tautų karui ir trokštam, kad dabartinė Europos skerdynė pasibaigtų kuogreičiausia.

Žodžiu sakant, sufabrikuota dailiai, o ypatingai tas punktas, kuris sako: "Mes esame griežtai priešingi kiekvienam tautų karui ir trokštam, kad dabartinė Europos skerdynė pasibaigtų kuogreičiausia."

Konferencija, matyt, suprato tikrąją prasmę ir atmetė, nes matė, kad čia randasi niekas daugiau, kaip pakastas šuo, nes turėjo remtis ir ant to, kas tą rezoliuciją rašo ir remia. O-gi mes balsuojantįs ar neturime vadovauties tuo, kas tas rezoliucijas išneša.

Pažvelgkime dabar į Bagočiaus principus ir jo sufabrikuotą rezoliuciją. Ar nesimato čia išdavimas darbininkiškų reikalų ir veidmainystė. Pažiurėkime dabar į Y. Vabalo aprašymą "Kovoje" Bagočiaus pozicijos. (Ištrauka seka). (Mes tą Y. Vabalo straipsnį praleidžiame, nes, viena, jisai yra perilgas perspausdinėti, o antra, jisai visai neturi nieko bendra su Brooklyno konferencijos rezoliucijomis. **Red.**)

Sudedant tą viską į kruvą, pasirodo, kad "Naujienų" redakcija vietomis žiuri perdaug neapsirubežiuodama, o vietomis akis užmerkia. Nereikia manyti, kad skaitytojai to nemato, nes butų pažeminimas skaitytojų.

Dabar grįšiu prie kairiųjų didžiumos rezoliucijos, prie tos ištraukos, į kurią "N." red. žiuri su panieka.

Na, kad ir tą patį sakinį, kur kalbama "Mes pasmerkiame tuos socialistus, kurie paturi tą buržuazinę valdžią ir karo tęsimą" ir tt.

Ar-gi tas faktiškai nejvyksta dabar Rusijoje. Pasirodo, kad buržuazijos atstovai norėjo paglemžti po savo kontrolės, bet ačiu socialistiškam judėjimui ir darbininkų supratimui savo reikalų, tie ponai priversti buvo prasišalinti nieko nepešę.

Sulig šitos "Naujienų" ištraukos iš kairiųjų didžiumos rezoliucijos išeina, kad mes, socialistai, neturime nieko sakyti (? Red.) del buržuazinių valdžių rėmimo lietuviškiems Bagočiams arba Russelliams, Spargams ir jiems panašiems ponams.

A. Kairys.

Nuo Redakcijos. Mes nieko neturime prieš tai, kad drg. A. Kairys ar kas kitas kritikuoja musų poziciją. Bet del labo "Naujienų" ir jų skaitytojų prašytume, kad draugai, rašantįs svarbesniais klausimais į laikraštį, pasistengtų bent truputį sutvarkyt savo mintis, vadinasi išsireikšt aiškiai ir trumpai ir laikyties prie temos. Kritikuot, pav. kokią-nors rezoliuciją, ne nagrinėjant jos turinį, o tik nupeikiant vieną iš žmonių, kurie yra po ja pasirašę, tai juk yra visai nenuosakus darbas.

Topeka, Kansas, gatvekarių kompanijos žada priimti moteris motormanais.

Jaunuomenės Skyrius

Atsisveikinant.

(Pašvenčiu draugams, apleidžiantiems mokslainę).

Kaip gamta pabunda iš gilių sapnų
Ir šoksta darbuotis dvasioje tikrybės;
Taip kirsta moksleiviai iš rašto bangų
Ir bėgte tur bėgti nuo mokslo šulnybės.

Kaip saulės žygunai, švelnai dobdami,
Nebleidžia nei vieno sapnuoti toliau;
Taip žeria slaptukai, greit-greit bėgdami.
Dirbtuvėn mokslaivį vis varo aitriau.

Ir cina moksleivis, nors mokslas masina,
Nors jauna širdelė taip trokšta mokyties;
Betdyka kišenė kitur jį vadina —
Tenai, kur tarp dulkių reiks sunkiai raivyties.

Bet, skriejanti mokslo draugai, neliudėkit:
Nes ir gamta vargsta prispausta žiemos.
Tik savo širdyje tą ugnį penėkit,
Ką ukus prasklaisto niaurosios tamsos.

Bet leiskit tai ugniai liepsnoti aitriau,
Lai ji neužgęsta; nes ten dirbtuvės
Sutiksit daug sielų tankiau, tai rečiau
Kurių nieks be jųs, o nieks, neapšvies.

Ir mes čionai pasilikę vienučiai
Nesnausime apveikti grožybe gamtos:
Nes tik apšvieta-laisvė —mųs' tikslai — dvynučiai
Žmoniją greičiau iš vargų paliuosuos.

18. V. 17. Šarunas.

Sveikatos Skyrius

Red. Pastaba.—Šį skyrių veda Dr. A. J. Karalius. Naujienų skaitytojus kviečiame kuoplačiausia naudoties maloniu vedėjo patarnavimu. Be įvairių straipsnelių medicinos ir higiėnos klausimais, Dr. Karalius pasižada taipjau duoti šiame skyriuje atsakymų žmonėms, kurie norėtų gauti iš jo šiokių ar tokių daktariškų patarimų. Kreipianties į jį klausimais laiškai reikia adresuoti šiaip: Dr. A. J. Karalius, 2121 N. Western ave., Chicago, Ill.

Klausimai ir Atsakymai.

S. V. klausia:

1. Delko veidas pleiskanoja, ir kas daryti?

2. Ar sveika gerti rugštis padaryta iš miltų?

3. Delko man pilvas dažnai esti išsiskėtęs, ir kas daryti?

4. Kodel barzdos dažnai suvargsta? Pasilsėjus vėl nieko nejaučiu.

5. Kodel man iš dantų dažnai kraujas pasirodo? Aš plauju ir šepetuku mazgoju.

6. Ar gerai Iodinas kokioms nors žaizdoms?

7. Ar galima kaip nors apstabdyti niežėjimą baigiant žaizdai gyti?

Atsakymai:

1. Pirmiausia reikia sužinoti, ką tamsta vadini veido pleiskanomis; paprastai žmonės pleiskanomis vadina bile kokius nors spuogus arba išbėrimą; reikia žinoti, ar išbėrimas sausas ar drėgnas ir tt. Nusipirk aptiekoje:

Ung. Hydrargyri Am. dr. 2.
Ung. Aquae Rosae ounces 2
ir patepk veidą vakarais prieš eisiant gultų.

2. Taip; žinoma, neperdaug.

3. Maistas tinkamai nesigromuliuoja ir nesivirškina. Gerk daugiau vandens ir po šaukštuką Epsom Salts rytais. Reikėtų surasti priežastį nevirškinimo ir tada butų galima ją prašalinti.

4. Tame nieko ypatingo; gal but nuo darbo.

5. Gal but tamsta šepetuku dantis valydamas smegenis sužeidi; gal but delei šiaip kokios ligos.

6. Galima Iodinu žaizdas aptepti.

7. Niežėjimas nieko tokia nereiškia ir nėra reikalo jį stabdyti.

St. Gumuls, klausia:

1. Kas daryti, kad dažnai galvą skauda? Kai neskauda, tai jaučiu tartum vandens pripilta.

2. Kas daryti, kad lupos labai džiusta?

3. Nosis sausa ir nosiaskylės sausos; kartais kraujas pasirodo. Kas daryt?

4. Kodel mano širdis labiau nori žuvies, negu mėsos?

5. Kiek kavos darbininkui galima gerti per dieną?

6. Ar pavojinga gerti daug alaus?

7. Kiek degtinės galima gerti per dieną?

Atsakymai:

1, 2 ir 3. Matyt tamsta turi kokią nors nosies ligą; reikia gerai išegzamenuoti ir tik tada galima kas pasakyti.

4. Tai tamstos ypatybė.

5. Vienas puodukas.

6. Taip.

7. Geriausia visai negerti.

Mik. Bart., klausia:

1. Kas gali but, kad aš kojų pirštų negaliu pajudinti?

2. Kas yra, kad blauzdos iki kelių šaltos?

3. Ar yra tokių vaistų, kurie padaugina kraują?

4. Ar yra tokių vaistų, kurie sustiprina kraują?

5. Kaip prašalinti nuo burnos inkštirus?

Atsakymai:

1. Gali buti visaip; nemačius, negalima pasakyti.

2. Kraujo cirkuliacija tose vietose yra suirus; reikia surasti priežastį ir ją prašalinti. Nemačius, negalima vaistų nurodyti. Bandykite vakarais kojas mirkyti šiltam vandenyj ir gerai kokia nors skara ištrinti.

3. Yra, ir štai jie: geras maistas, tyras oras ir tinkamas kuno mankštinimas.

4. Tie patįs vaistai kraują ir sustiprina.

5. Gerai veidą numazgok ir vakarais ištepk tais pačiais vaistais, kaip kad augščiau S. V. nuo pleiskanų paduota.

Dr. A. J. Karalius,

Jaunimo Dirvonai.

Daktarai.

Kartą turtingam vokiečiui mėsininkui prisiėjo eiti per nežinomą mišką. Užklupo naktis. Nieko nesimato, nors akį durk.

Prunkščia, cina vokietis. Aplinkui nei gyvos dvasios.

Suprantama, nakties darbai — dienos juokai.

Neveizint į savo atsargumą, vokietis visgi galų gale atsiduri klampyne. Kapstosi kiek galėdamas. Šaukia ir pagelbos. Bet niekur nieko. Tuo tarpu jis vis gilyn ir gilyn smenga į klampyną. Dar valanda-kita ir mirtis neišvengiama.

Vienok Dievas neišduos — kiaulė nesuės.

Ant laimės jojo tuo pačiu mišku kunigaikštis. Nugirdo jis šauksmus ir puolė gelbėti nelaimingąjį.

Akimirksnyj mėsininkas atsidurė saugioj vietoj.

Suminkštėjo jo širdis. Ot, rodos, atiduotum viską — ir tai mažai butų už tokį patarnavimą.

—Geradari, — kreipėsi vokietis į kunigaikštį. — tamsta išgelbėjai man gyvastį. Kuo aš galiu atsilyginti? Štai mašna pinigų. Čia yra apie porą tukstančių. Meldžiu imti.

—Ne, aš nemsiu; aš neturiu moralės tiesos tai daryti. Gelbėti žmogų yra kiekvieno priedermė.

—Nesidrovėk tamsta. Aš esu turtingas. Tie pinigai man nieko nereiškia. O tamstai jie gali daug naudos atnešti.

Tuo tarpu jojo pro šalį trečias žmogus. Jis nugirdo pasikalbėjimą. Pasivadinęs vokietį, jis tarė jam:

—Klausyk, tu, matomai, nežinai su kuo kalbi? Jis nieku budu neims tavo pinigų. Jam jie nereikalingi. Jis yra kunigaikštis!

—Kunigaikštis?

—Kaip mane gyvą matai.

Tuosyk voiketis sugrįžo pas savo išgelbėtoją ir puolė jam po kojų.

—Skaisčiausias kunigaikšti, aš nežinau, kaip atidėkavoti. Na, jegu jau ant to cina, aš suteiksiu Jusų Skaistybei vieną patarimą. Jeigu norite sveiku buti ir ilgai gyventi, — niekuomet nevalgykite dešrų. Aš pats esu mėsininkas ir gerai žinau iš kokios medžiagos jos yra daromos.

Šitas anekdotas mums prisiminė sąryšyj su polemika del įvairių daktarų.

Iš vienos pusės, buvo padaryta smarkių atakų ant bevaistinių daktarų. Esą jų visas ruokslas susiveda prie masažų darymo. Glostyk, trink nugarkaulį — ir ligą, kai su ranka atims.

Iš kitos pusės, ir bevaistinių daktrų apgynėjai atsimokėjo tuo pačiu piniągu. Girdi, šventą tiesą sakant, ir medicinos daktarai ne kitokios rųšies paukščiai. Jie taipgi gydo priepuolamai. Bukime atviri, ir vieni ir kiti užsiima speliojimais.

Toliau — daugiau. Bet esą kam reikia dergti bevaistinius daktarus ir diskredituoti juos žmonių akyse? Ačiu šventiesiems, ligonių yra užtektinai, — ergo duonos pakaks kaip tikriesiems daktarams, taip ir netikriesiems.

Vadinasi, jeigu kai-kurie musų eskulapų butų taip sąžiningi ir atviri, kaip tas vokietis, tai jie privalėtų žmonėms pasakyti štai ką:

—Gerbiamieji, jeigu norite sveikais buti ir ilgai gyventi, — tai niekuomet neikite pas tokius daktarus, kaip mes. Mes patįs esame eskulapais ir žinome, kaip musų plauko daktarai gydo žmones.

Kaip sau norite, bet užtylėti tokius dalykus negalima.

Didžiausiu argumentu statoma tai, kad ligonių yra užtektinai! Sumanus žmogus tarp eilučių lengvai gali išskaityti sekamą dalyką:

—Musų amžiui kvailių užteks, todel neužsimoka vieni kitiems kenkti.

Ir štai, kada tokie dalykai viešai skelbiami spaudoj, tai musų medicinos daktarai tyli ausis sugladę.

O gal ir jiems, ranką ant širdies padėjus, prisieitų atkartoti to "sąžiningojo" vokiečio-mėsininko žodžius?

—Norite buti sveikas, tai neikite pas mus..

Juk niekam ne paslaptis, kad pas mus yra daug tokių eskulapų, kurių visas žinojimas užsiveria klesiškoj Moliere'o frazėj: "Viskas, ką daktaras gali padaryti, tai pasakyti tau lotiniškai, kad tavo duktė serga"...

Butų taipgi geistina išgirsti medicinos studentų nuomonę šiame klausime.

Kuo jie rengiasi buti gyvenime? Kokią naudą jie tikisi atnešti žmonijai? Negi ir jie mano tylėti? O gal jie mano, kad ir jų amžiui kvailių užteks?

Viltis yra geras dalykas pusryčiams, bet vakarienei ji nebetinka.

Protingesni žmonės reikalauja geresnio patarnavimo. Ir reikia vilties, kad nebe už kalnų tie laikai, kada Moliere'o rųšies "daktarams" pritruks ligonių, o podraug ir duonos.

Rengiasi sutrumpinti mokslo metus.

Įsibėgėjęs valstijinis patriotizmas niekam neduoda pardono.

Girdi, tėvynė "pavojuj" ir todel kiekvienas jos narys privalo ginti ją.

Priverstinas karciviavimas atitrauks iš dirbtuvių ir ukių daug darbininkų. O tas, be abejonės, turės atsiliepti į gyvenimą. Vadinasi, pasidarys nemaža spraga, kurią ar šiokiu ar tokiu budu reikės užpildyti.

Ir štai atsiranda didelių patriotų, kurie proponuoja sutrumpinti mokslo metus. Tuo budu pasiliuosuos tukstančiai mokinių, kurie galės užimti ant ukių darbininkų vietas.

Kol kas šis sumanymas randa nemažai priešų. Žmonės, kuriems patriotizmas nėra da galutinai apsvaigįnęs protą, protestuoja prieš tai. Jie sako, kad tuo nieko gero nebus atsiekta. Mokiniai, nėra ko grickas slėpti, fiziškai yra silpni ir niekuomet negalės pavaduoti atsakančių darbininkų. O tuo tarpu tokis sunkus darbas gali labai užkenkti moksleivių, kaip fiziškam, taip ir protiniam lavinimuisi.

Pagyvensime — pamatysime, kuo tas viskas užsibaigs. K. A.

Aš Vis Laukiu.

Kada aš dar gyvenau Lietuvoj, tėveliai tankiai sakydavo:

—Mielas vaikeli, esi jaunas ir sveikas — važiuok į Ameriką. Ten galėsi užsidirbti pinigų ir vėl sugrįžti.

Aš taip ir padariau. Atvykau į šią šalį. Visų pirma apsigyvenau mieste N. Trumpu laiku gavau darbą. Dirbau ir džiaugiaus, kad esu laimingas. Darbą turiu. į trumpą laiką galėsiu užsidirbti pinigų ir grįžti pas mylimus tėvelius.

Bet visos tos svajonės nuėjo niekais. Išdirbau vienus metus ir kitus, o pinigų kaip nėra taip nėra. Pagaliaus ir mano sveikata pradėjo nykti. Veidas pagelto, kaip rudens metu lapai ant medžių. Rankos susilpnėjo, sudžiuvo.

Einu pas gydytoją, kad atgavus sveikatą. Apžiurėjo. Esą darbas kenkia. Nori gyventi — jieškok kitą, kuris nebutų sveikatai taip pavojingas.

Bet kitas darbas buvo labai sunku gauti. Budavo išeis iš dirbtuvės "bosas", užmes akį ant mano pageltusio veido, ir sakydavo:

—Labai gaila, bet šiuo tarpu tamstai neturime darbo.

O aš su skausmu širdyj grįždavau namo.

Galvon skverbdavos įvairios mintįs. Kuo gi aš blogesnis už kitus? Kodel mane atskyrė?

Prisimindavo ir Lietuva, tėveliai, pažįstami ir kaimynai. Tokiuose atvėjuose aš pats savęs klausdavau: Kodel gyvenant Lietuvoj aš nesigerėjau jos grožybėmis? Į mane nedarė didelio įspudžio žalios pievos, paukščių čiulbėjimai, miško ošimas. O juk tuosyk aš buvau jaunas ir sveikas. Jeigu dabar man priseitų ten gyventi, aš mokėčiau tatai apvertinti.

Vargais negalais suradau ir darbą. Linksmiau pasidarė. Vėl blykstelėjo viltis.

Na, dabar užsidirbsiu vieną-kitą centą ir tuoj dumsiu Lietuvon.

Bet žmogus šaudo, o velnias kulipkas gaudo. Iš prasiblaivusio dangaus trenkė perkunas. Žaibo greitumu aplėkė pasaulį žinia, kad Europoj užsidegė pasaulinė karė.

Neaplenkė tas botagas ir Lietuvos laukų. Pasriuvo jos kaimai ir miesteliai kraujuose. O gaisras vis dar negęsta...

Tuo pačiu laiku aš kenčiu ir vis laukiu patogesnių laikų...

K. M.

Keletas žodžių padailinimui kalbos.

(Sumanė ir vartoja moksleiviai)

Civikai — reiškia tokia mokslo šaką, kurią studijuodamas sveikas gali dasižinoti apie Suv. Valst. "government".

Ekstrasaizas (paeina nuo ang. exercise) — reiškia kuno mankštymą, kaip tai: bėginėjimas, ant galvos ėjimas ir tam panašus tampymai raumenų.

Išmufit (paeina nuo liet. iš ang. move) reiškia tokį veiksmą, kuomet kalbėtoją išmeta pro duris lauk nuo pagrindų už pliauškalus (plačiau praplitęs tarp moksleivių veiksmas).

Flunkyt — reiškia buti pastatytų žemiau kritikos per mokytoją kvotimams pasibaigus.

Retmetika — reiškia tokią mokslo šaką, kurioje mokina, jog 2x2 yra keturi. (Moksleiviai mano, kad ši mokslo šaka yra "suspoilinta" (žiurėk žemiau), nes retas kuris gali ją suprasti.

Steičius — reiškia vieta, nuo kurios "numufina" (žiurėk augščiau) kalbėtoją. Labai populiariška vieta tarp moksleivių.

Subdžektas (ang. subject) — reiškia kaukę, kuria prisidengia kalbėtojas, idant peranksti neišbaidyti moksleivius ir pertai nebuti "numufintu" nuo "steičiaus" ir buti "išmufintu" pro duris. (Nesuprantamų žodžių jieškok šiame žodyne).

Subytyt (nuo ang. beat) — reiškia, kada vienas moksleivis pasiskubina ir iš kito panosės nuskina moksleivės meilės žiedelius. Gaila kad pastarųjų mažai žydi Valparaise. Todel tas žodis jau pameta savo prasmę.

Suspoilint — reiškia tokį veiksmą, kuomet pailsio vietoj įsikiši burnon plunksną su juodyla. Tada sakoma: "suspoilinau" upą. Vėl plačiai vartojamas sakinys, kuris jeina jau patarlių eilėn yra: "Baibel, suspoilino retmetiką." Tą išaiškinsiu rinkinėlyj "Moksleivio patarlės."

Dadėčkas.

Baibel — reiškia tokią knygą, kurią visi kraipo kaip nori, nieko ten joj nesuprasdami.

Draugučiai — žodis, kuris yra įdedamas gyvoje kalboje kas dvi sekundas. (Tas paprotys vis platinas, taip kad moksleiviai

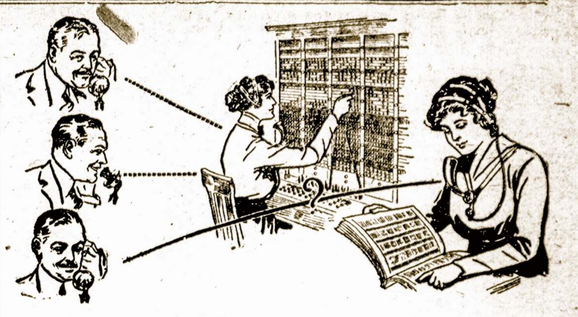

Kodel "Central" Negali Atsakyti Klausimų

OPERATORIŲ priedermė yra sujungti jums reikalaujamą numerį.

Jeigu jis sustotų atsakinėti klausimus, užklausimų skaičius susidėtų į daiktą ir patarnavimas susitrukdytų, tai butų neparanku ir kitiems telefono naudotojams.

Kuomet atsakydamas į klausimą operatius sako: "Aš suteiksiu jums informacijas" jis pildo savo instrukcijas.

Jeigu jųs negalite susirasti ką jųs norite telefono knygoje, klauskite operatoriaus "Informacijų", ir jisai suvienys su Informacijų deska, kur Jųsų klausimas bus greitai atsakytas.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Skaitykite ir platinkite vienintėlį Rusuose lietuvių darbo žmonių laikraštį

"Naująją Lietuvą"

Kiekvieno tikro darbo žmonių draugo pareiga—visomis jėgomis remti savąjį laikraštį.

Tiktai bendrai ir visas pajėgas įtempę mes galėsime įveikti savo priešininkus. O laikraštis tam tikslui—geriausias įrankis. **Todel, visi į darbą. Padėkite, kuo galite! Kas raštais, kas pinigais, kas patarimais!**

"Naujosios Lietuvos" kaina Amerikoje:
Metams 9 rubliai; pusei metų 4½ rub.
ADRESAS.

"Naujoją Lietuva"
Podolskaja, 15 Petrograd, Russia

Extra Pranešimas

Kurie norite turėti paveikslus trečio, antro ir pirmo "Naujienų" metinių sukaktuvių apvaikščiojimų, o taipgi Bulotų ir Žemaitės pasitikimo vakaro (Chicagoj), ir žinomojo musų rašėjo — dramaturgo Br. Vargšo, kreipkitės antrašu:

W. J. STANKUNAS,
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1546.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:
3323 SO. HALSTED ST.
(Ant trečių lubų)
Telephone Drover 1310.

Miesto Ofisas:
127 N. DEARBORN ST.
Room 1111-13 Unity Bldg.
Telephone Central 4411.

Jus Galima Išgydytie

Jeigu Jųs Sergate Ateikite pas Mane

Aš Turiu Stebėtinus Prietaisus Gydymui Kožnos Ligos

X-RAY EXAMINACIJOS

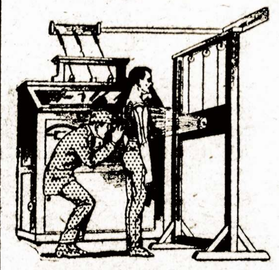

Aš jums pasakysiu ar jųs galite but tikrai išgydytu,
Aš jums pasakysiu, be spėliojimų, kokia yra jusų tikra liga,
Aš vartoju tiktai vėliausias moksliškas metodas ir įrengimus,
Aš turiu mano paties vaistų departamentą ir laboratoriją,
Aš vartoju tiktai tikrą Neo-Salvarsen, 914 ir 606.
Aš išgydau, kuomet kiti atsisako.

Jųs nusistebėsite, kaip greitai jųs galite buti išgydyti. Aš esu specialistas su daug metų patyrimo ir žinau tikrai ką jums daryti, kad pagytumėte.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS VYRŲ IR MOTERŲ PASEKMINGAI GYDOMA

Pasikalbėjimas ir patarimas dykai

Valandos nuo 9 ryto iki 8 v. vak. Nedėliom nuo 10 iki 1.

DOCTOR BOYD
SPECIALISTAS

Prieš Pašto Ofisą

219 SOUTH DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.

viai juo matuoja laiką).

..**Runyti** — reiškia tokį veiksmą, kuomet ryte užsimigęs moksleivis su kreivai užrišta "nektaiza" bėga "Kinsey poteičių" valgyt. (Labai paplitęs veiksmas).

Nektaizė — reiškia įvairiai spalvuotą virvę, kurią užsiriša moksleiviai ant kaklų del nežinomų priežasčių.

Kinsey poteitės — labai populiariškas moksleivių valgis, nuo kurio pilve keleta dienų baladojas.

Autoriaus patėmijimas.

Tai tiek šiuo kartu galėjau sumeškerioti kalbos žiedų. Surinkau ir išdaviau delto, idant naudą žmonijai atneščiau. Juk žinoma, kad moksleiviai pažangiausi žmonės ir daug naujų idejų neša žmonijos kulturon. Todel naudokitės šiuo rinkinėliu kuoplačiausiai. Kuomet nors, gal išduosiu rinkinėlį "Moksleivio patarlės", iš kurio galėsite daugiau naujų idėjų įgyti.

Šarunas.

Apleistas.

Meilingos yra šios šviesios dienos! Saulutė yt pilte pilia šiltus spindulius ant šaltos žemės.

Gamta atbudus iš smarkaus miego, linksmina vargstančius žmones savo grožybėmis.

Nesuskaitomais gėlių žiedais ji kvepina, žolelėmis ji žaliuoja, gyvulių vikrumu ir linksmumu ji linksmina. Žavėja akis, linksmina ausis, kutena nosis...

Bet aš yt išskirtas — aš to viso nematau. Tamsus debesis nenuslenka šalin ir nepraleidžia šviesos paregėti...

Ausyse tik čypia, neramumai širdį varsto ir mintis svajoja ką tai nepaprasto...

Nėra kam manęs nuraminti, nėr kam ištarti linksmą žodį bei padėti vargus kentėti. — Ir iš kur bus? Nes už milionų mylių [illegible] atskirtu nuo savo [illegible] brolių, seserų ir vienge[illegible], kuriuos milžino letena jau prislėgė...

Bedugnė turčiaus kišenė ir plačios akįs vargina mane be paliovos. Įkirėjo ta sunki našta mano pečiams, išgraužė visus mano raumenis iki kaului ir štai palikau yt baidyklė!

Bet neatliksiu aš čionai bestovįs ant visados. Eisiu prie mokslo tiesiai, bene atrasiu ir aš šviesos spindulį.

Štai ir man saulutė užšvietė. Čionai atradau laimę. Tikrą laimę, kur atvėrė akis ir parodė šio pasaulio kraujageri, kuris tik vargdienio krauju minta... Linksma čionai atversti knygą ir versti lapą po lapui, beskinant žiedus.

Atradau savo močiutę, kuri nuramino, tėvelį, kuris pamokino, brolius ir seseris, kurie palinksmino ir štai likau laimingu...

Bet ar aš tik vienas tevargau po plačiais šmėklos sparnais? Ar man vienam našta pečius išgraužė?

Ne, ir musų broliai neša tą baisiai sunkią naštą del savo kraugerių. Nelaimingas yra jųjų gyvenimas. Kankina juos tamsybė pradėdama nuo pirmos gyvenimo dienos, iki grabo lentos — vis slėgia ir slėgia, neduodama progos bent kiek paaugti. Lyg mažutėliui sietas ant kaklo ir veda prie sunkaus darbo. Tenais jaunuolis atranda tą baisiai sunkią naštą, nuo kurios jam negalima pasiliuosuoti. — Ir štai musų vienginčiai lyg neužaugę dingsta šimtais.

Ar-gi mums negaila jųjų? Ar jie ne musų broliai ir sesers. Tik pažvelgkime į juos, paklausykime jųjų aimanavimo. Baisu darosi — išbalę, sudžiuvę, sulinkę ir su...

Jaunime, kodel mes taip mažai teprisidedame savo darbu, kad pagelbėjus jiems. Tu b[illegible] drg. K. A. tituluoja moksdamas pasaulio milžinas J[illegible] O[illegible] "šviesos spinduliais." tą gigantišką naštą nuo C[illegible] timas mano oponentas tame B[illegible] nio pečių.

Negaišink laiko ilgiaus. Nebetikėk ilgaskvernių darbams.

Buvome kantrus ir davėm jiems progą. Bet žiurėkime, ką jie nuveikė iki dvidešimto šimtmečio. — O gi absoliutiškai nieko.

Jaunime, ar dar to nepakako, kad atvėrus mums akis?' Mes turime mokslo vyrų, kurie aiškiai nurodo šviesos takus.

Eikime visi prie mokslo, tenai atidarys mums akis. Paregėsime baisų priešą. Prašalinę jį turėsime laimingą gyvenimą.

Dirbkime! Darbai nežus neatnešę naudos del visuomenės labo.

A. Bielskis.

Aiškina kaip per miglą.

Juo tolyn, tuo daugiau "J. S." vedėjas, drg. K. A. krypsta iš vėžių ir prieš mano pastatytus faktus nei nebando ką nors pasakyti. Naujienų nr. 106 "J. S." rašiau, nežiurint, kad ir "Banga" šelptų tik LMSA., o susivienijimui esant be rubežiaus, atviros duris kaip kapitalizmo šalininkui, kunigijos palaikytojui, taip ir socializmo pritarėjui, visgi pagal "Bangos" įstatų projekto butų šelpiami ir socializmo priešai. Ant šitų mano faktų drg. K. A. neatsako nieko. Pirma stojo už įstatų projekto gerumą ir statė kaipo faktą, kad bus šelpiami tik susivienijimo nariai. Ar nepaaiškės draugui, jogei šelpdami atžagareiviškus elementus-stiprinname darbininkų judėjimo trukdytojus.

Tame pačiame Naujienų nr. 106 savo prieraše drg. K. A. migloto formoj paduoda apie mano citatą iš "Bangos" įstatų projekto. Jis rašo: "Štai Naujienų nr. 97 drg. S. Pašulnietis rašė: Juk "Bangos" nariu gali buti kiekvienas pilnametis žmogus." Mano buvo paduota citata įstatų projekto. skirsnio II paragrafo, kur pasakyta, "Bangos" nariu gali buti kiekvienas pilnametis žmogus. Bet mano oponentas kad daugiau suklaidinus skaitytojus, ir kad neva savo priešo neteisingai parodyti silpnumą, todel ir supynė dalyką, sakydamas, kad drg. S. Pašulnietis rašė. Tarp šitų visų žodžių, žodis "rašė" paduoda suvisų naują mintį. Pagal mano oponentą, pasiremiant žodžiu "rašė", tai išeitų: S. Pašulnietis išmislijo iš savo galvos parašydamas apie įstatų projekto skirsnį II, paragrafą 1. Jeigu mano oponentas prie žodžio "rašė" butų priskverbęs žodį "cituodamas", tuomet nebut pagimdęs neteisingų minčių.

Dabar pažiurėsime, kaip drg. K. A. blaškosi norėdamas pasislėpt nuo titulavimo moksleivių "šviesos spinduliais."

Pirmiausia paduosiu ištraukų iš straipsnelio, Naujienų nr. 100 Jaunimo Dirvonuose po antgalviu "Šviesos spindulys tamsos viešpatystėj", kuris sako: "Iki šiol moksleivių gyvenimas buvo absoliučiai nežinomas musų jaunimui. Jaunimas turėjo klaidingą supratimą apie savo draugų gyvenimą. Ir nieko nuostabaus, įvykdavo tiesiog nedovanotinų nesusipratimų. Dabar kas kita. Nepermatoma migla pradeda sklaidyties. Sužibo ir šviesos spindulys tamsos viešpatystėj." Matote, šviesos spindulys tai reiškia moksleiviai. O jų prisidėjimas prie "J. S.", tai sužibėjimas šviesos spindulio tamsos "viešpatystėj." Ant galo drg. K. A. priduria: "Reikia vilties, kad užsižiebęs spindulys greitu laiku apšvies tą nežinomą jaunimui viešpatystę." Šitose ištraukose aiškiai parodoma titulavimą moksleivių "šviesos spinduliais."

Todel aš kiek laiko atgal ir buvau pastebėjęs, kaipo faktą, kad drg. K. A. tituluoja moksleivių "šviesos spinduliais" mano oponentas prieraše, pasiteisindamas sako: "Drg. S. P. nė akim nemirktelėjęs tvirtina, jogei aš tituluojąs moksleivius "šviesos spinduliais." Tuo tarpu Jaunimo Dirvonuose buvo kalbama apie tai, kad iki šiol moksleivių gyvenimas buvo tamsos viešpatystė — niekas jo nežinojo ir niekas juo nesiinteresavo. Tečiau, moksleivių pasirodymas spaudoj apšvietė tą tamsos viešpatystę." Šitame pasiaiškinime ir-gi beveik tas pats pasakyta, ką buvo pasakęs kiek laiko pirmiau, kur daug apie moksleivius mirguliuoja šviesos spindulių.

Dabar prieisim prie pat iškrypimo iš vėžių, prie kurių drg. K. A. savo priešui gnaibo į pašonę, kur pasirodo vaikiškų darbų vedime polemikų. Paklausykite kokia antspauda dedama gale prierašo — štai ji: "Žodžiu sakant, reikia skaityti tai, kas parašyta, o ne tai, kas norima, kad butų parašyta. Tuosyk nereikės rašyti "polemiškų straipsnių", kur kiekviename tuzine žodžių — dvylika nereikalingų"...

Paskutinis sakinys tai tikrai parodo silpnumą oponento. Reiškia, vienas kalba prisilaikydamas temos, o antras skaitliuoja kiek žodžių reikalingų toj kalboj, o kiek ne. Tai drg. K. A. logika.

S. Pašulnietis.

Prierašas: Senovės rašytojas Martial vienoj savo satyrų sako:

—Gerasai, aš nieko neturiu ir nieko negaliu parduoti. Palauk... Aną dieną tamsta prisiuntei man dovanų. Taigi, gal teiktumiesi jąs pirkti?

Pernešamojoj prasmėj lyginai tą patį aš norėčiau pasakyti savo oponentui S. Pašulniečiui.

Taip, aš nič-nieko neturiu pasakyti, apart pasiulymo atsiimti atgal nepamatuotus priekaištus.

Pirmon galvon, drg. S. Pašulnietis primetė "Bangai" nebučiausių dalykų. Esą jeigu kiek vienas gali prigulėt prie tos draugijos, tai kiekvienas gali reikalauti sau pašalpos.

Tuo tarpu įstatų projekte aiškiai pasakyta, kad šelpiami bus tik LMSA. nariai. Tatai ir buvo pastebėta Jaunimo Dirvonuose.

Tuosyk S. P. šoko kritikuoti patį susivienijimą. Girdi, susivienijiman galį priklausyti visokio plauko moksleiviai — ergo "Banga" šelps darbininkų priešus.

Del pastarojo tvirtinimo kardų nelaužysime. Bet tatai reikėjo pasakyti susyk, o ne šokinėti nuo Ainošiaus prie Kaipošiaus.

Girdi, Naujienų nr. 106 aš rašiau tai ir tai.

Labai puiku. Bet aš atsimenu ir tai, kas buvo S. Pašulniečio rašyta Naujienų nr. 97.

Toliau eina karšta tirada del žodžio "rašė." Visa tai butų juokinga, jeigu nebutų perdaug jau nesąmoninga.

Juk mano prieraše buvo paduotas ne vien atskiras projekto sakinys, bet sakinys drauge su komentarais. Gi tuos komentarus parašė drg. S. P. Projekte jų nėra. Tai kokiems paibeliams bereikalingai žaisti žodžiais.

Na, o su "šviesos spinduliais" — tai nors kuolą ant galvos tašyk: nei iš pėdos.

Svetimus žodžius galima vįsaip aiškinti. Galima indėti į juos tokią prasmę, kokios jie visai neužveria.

Pasakojama, kad kartą per teleskopą žiurėjo į mėnesį trįs asmens: generolas, kunigas ir įsimylėjusi panelė.

Generolas ant mėnesio paviršiaus matė išimtinai tvirtoves, kunigas bažnyčių bokštus, o įsimylėjusi panelė — įsimylėjusias poreles... Žodžiu, jie matė tai, ką norėjo matyti.

Ne kitaip esti dalykai ir su S. P. Jis butinai nori išskaityti mano rašiniuose titulavimą moksleivių "šviesos spinduliais" — ir išskaito...

Francuzai sako, kad su pagelba žodžių "reiškia" ir "jeigu" galima ir Paryžių patalpinti į butelį. Nieko todel nuostabaus, kad drg. S. P., vadovaudamos žodžiu "reiškia", priduoda mano sakiniams visai kitonišką prasmę.

Vienok butų ytin geistina, kad drg. S. P. nedėtų savo "komentarų" ten, kur jie nereikalingi, o tik pasistengtų suprasti tai, kas parašyta.

K. A.

Tel. Armitage 984

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
2121 N. Western Ave.
Chicago, Ill.

J. GRUŠO

ORKESTRA-BENAS
3147 S. Halsted Street,
Tel. Drover 8674.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 doleriu.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 doleriu.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ateikit pas mane **VYRAI** Aš jus išgydysiu

Per 30 metų šimtai išgydytų yra mano reputacija.

PROF. DOCTOR COATES

Beturčiai taipgi ateina pas mane iš visų kraštų, delto kad jie patyrė, jog aš esmi expertas specialistas Jie realizuoja, kad jeigu galima išgydyti, aš galiu tą atlikti. Negaišuok ir žiurėk, kuomet jųsų sveikata ir atipruimas nykata, kuomet jųs turite ją savo rankose. Jeigu jųs atsilankysite pas mane į laiką. Aš gydysiu jus teisingai, sumaniai, sąžiningai, ir mokslišk ai, ir sugrąžinsiu jus į sveikatą į trumpiausį laiką, ir už mažiausią mokestį del sumannus ir pasekmingo patarnavimo.

Aš gydau vyrus, ir vyrus tiktai, ir gydau juos greitai, saugiai ir visiškai, vėliausiomis metodomis ir už pigiausią mokestį del sumanaus patarnavimo ir pasekmingo gydymo.

PASIKALBĖJIMAS IR PATARIMAS DYKAI

PROF. DR. COATES
430 So. State St., 2-ras augštas, Prieš Siegel Cooper and Co.

AKI-NIAI

Niekas neprivalo nešioti akinių, jei bent butinai yra reikalingas, — arba kam bus prirašyti — ta ypata turi duoti savo akis išegzaminuoti gydytojui — kuris specialiai praktikuoja akių ligas, bet ne optikui arba jubilieriui arba departamentinei sankrovoj, kuriems tik rupi parduoti akinius.

Čia yra keletas simptomų, kurie turi priversti jus duoti pirma ištirti akis negu užsidėti akinius.

Galvos skaudėjimas — nervuotumas.
Raudonos akįs arba blakstienos.
Skaudančios arba našrojančios akįs.
Užtemstančios akįs laike skaitymo.
Silpnas regėjimas—ir tt.

Pasitarkite su manim — aš esmi gydytojas ir chirurgas, specializuojuos tiktai akių ligose. Turiu šimtų šimtus išgydytų ligonių laike savo 20-metinės praktikos ant State gatvės.

Jeigu jums nereikalingi akiniai — pasakysiu tuojaus.

Kainos vidutinės—Kalbam lietuviškai.
Visas antras augštas

F.O. Carter, M.D.
120 So. State gatvė, — Chicago
Arti "The Fair" krautuvės

Priėmimo valandos: nuo 9 ryto iki 7vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

PAČTAS NEPRIIMA SIUNTINIŲ Į CHARBINĄ

Valdžios organas "Official Bulletin" paskelbia, kad jokių siuntinių (parcels), adresuotų į Charbiną, Chinus, Suv. Valstijų pačtas dabar negali priimti; bent laikinai. Iš Charbino mat gauta žinia, jog Japonų-Rusų geležinkeliu, į šiaurius nuo Mukdeno, esanti stoka tinkamos komunikacijos.

REIKALAUJAMA vyrų mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienomis ir vakarais, viskas puikiai, Darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite.

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago, Ill.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS"

Nuosavybės Išsivystimas

Nuo Nuožmybės iki Civilizacijos.

TURINYS:

1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Šeimyna arba gimininga sai kolektyvizmas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.

Ši knyga patartina butinai perskaityti kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pamatinį supratimą apie nuosavybės išsivystymą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Draugijos ir Organizmų Evoliucija

Knygą parašė garsus publicistas **Arthur M. Lewis,** sulietuvino **Dr. A. J. Karalius.** Išleido J. Ilgaudas.

TURINYS:

1. Thales iki Linneus.
2. Linneus iki Lamarck.
3. Darwin's "Gamtiškas Parinkimas."
4. Wesmann'o Paveldėjimo teorija.
5. De Vries'o "Atmaina".
6. Kropotkino "Savitarpinė pagelba".
7. Atsakymas Haeckeliui.
8. Spencer'io "Socijalis Organizmas".
9. Spencer'io Individualizmas.
10. Civilizacija—Ward ir Dietzgen.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel Kedzie 8902
Paulina. Tel Western 15
3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave. ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago. Ill.

Aš Alena Kostovska, Šiendie Pasirodau Visai Publikai Akyse

Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per praeitus 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėdavau valgyt ir suvalgytas maistas suteikdavo man daug nemnagumo — atsiliepdavo skilvyj skausmai, rėkimas, gurgimas viduriu. Diegliai suimdavo po krutine, šonuose ir strėnose. Niekur aš negavau pagelbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras, Regulsatris, del moterų, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbt, pasidarė smagu viskas. Per 6 mėnesius aš savo paveikslų nebegaliu pašint ir palikau laimingu naudodama Salutaras Bitteris. Kaina $1.00. Galima gauti gerose saliunuose ir aptiekose, o kur negali gaut, kreipkis į:

SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION
Žolės nuo visokių blogumų.
P. J. BALTRENAS, PROP.

1709 So. Halsted St., Tel. Canal 6417 Chicago, Ill.

Daktaras WISSIG,
Specialistas iš Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ.
NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai.

OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis iki 12 dieną.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršuj Bankos. Tel. Canal 3263.

Ženklas Bankos Saugumo.
Chicago Clearing House Narystė.

Bankos priklausančios prie Chicagos Clearing House yra po jos atsargia priežiura. Laikas nuo laiko bent sykį į metus, Clearing House revizoriai nuodugniai ištiria arve bankų stovį ir budą jų vedimo. Visi pinigai yra suskaitomi, notos, bondai, mortgagei ir kitos apsaugos peržiuriamos ir patikrinamos; pinigai kituos bankuose patikrinti ir knygos ištirtos. Tiktai tikra apsaugos vertė gali but knygose parodyta. Abejotina tvarka arba atsargumas yra nedaleidžiamos. Jeigu bankas nustoja savo Clearing House teisių, tai yra ženklas jo abejotino stovio.

Tiktai tvirčiausios ir saugiausios bankos gali but Clearing House nariais.

The Chicago Clearing House priežiuros užmanymas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko nei viena Clearing House banka nesubankrutijo. Reikalui esant, Clearing House bankos viena kitai pagelbsti.

The American State Bank priklauso prie Chicagos Clearing House, yra po jos priežiura, naudojasi jos teisėmis ir išduoda penkias pilnas atskaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiura, yra reguliariškai tyrinėjama ir kas metų išduoda penkias pilnas atskaitas Bankiniai Valdybai Illinois Valstijos.

Pinigai sudėti šitoje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareikalavimo.

Čia galima gauti pirmus Auksu Mortgages. Taipgi Aukso Mortgage Bondus po $100.00 ir $500.00

Ši bankas yra atsakančiausia Lietuviams.

Čia kalbama Lietuviškai ir Lenkiškai.

Kapitalás ir perviršis: $600,000.00.

Prezidentas
AMERICAN STATE BANK
Kampas Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.
Atdaras: Panedėliais, Ketvergais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

TURĖKITE PINIGŲ

Jųs galite jūos turėti. Kiekvienas gali juos turėti. $5 iki $200.00. Moters ar merginos ,ar vedę ar pavienios ,senos ar jaunos.

Mes skoliname del Stockyardų šapos ir dirbtuvės darbininkų, geležinkelio klerkams ir tt.

Paskola ant algos padaroma į 5 minutes.

Paskola ant rakandų — į 2 valandas.

Mes taipgi suteikiame paskolą ant pianų, sankrovos įrengimų, arklių, vežimų, apdraudos polisių ir bile kitų užtikrinimų. Mes nepaisome ką jųs turite arba ką jųs uždedate, mes norim darodyti jums kad musų mokestis mažiausia mieste. Tas yra delke jųs turite veikti su mumis. Mes kviečiame jus pasiteirauti musų užmanymu, patirti ,kad mes patvirtiname musų pranešimus.

LOCAL LOAN COMPANY
4647 So. Halsted Street,
Kampas 47-tos.gtv., 2-ras augštas
Telephone Drover 2116.

VYRAI: AR JŪS TURIT BY VIENA IS TŲ?

Ar Jųs esate nusidėvėję, nervišką ir sujaudinamą? Ar jums stoja vyrišką spėkos? Lengvai pavargstate? Ar Jųs turite prasišalinimą, nuilsdės, nesmagus? Ar jųs turite prarėjimą, katarą, prakaitavimą ranką ir koją, skausmus nugaroje, galvos skaudėjimus, apsvaigimą, tamsųs rimkai apie akis, reumatizmą, randonoji ligą, sukimas, dusulis, spuogai, rudi dėmės, žaizdos, užnuodijimas kraujo, susirgėjimas nuo lytiško pavadens ir pragaištingas, jeigu jųs jaučiatės ne tas žmogus, kokiu jųs turėtumėte but, jųs reikalaujate gydymo.

Jeigu jųs pirmiausia esate atsargus nuo bile ligos arba silpnumo, jųs neturite kęsėtiji laiko bandydami, bet eikite pas gerausią Daktarą arba specialistą pirmiausia ir čedykite gydymo.

Aš nebandau gydyt visas ligas, bet sukoncentruoju savo gabumus ant savo speciališkumo ir stengiuos išgydyti visas ligas, kurias aš apsiėmiau išgydyti. Mano mokslas ir patyrimas padengia laiką daugelio metų, gydyme vyriškų ligų, kurios sutiekia man daug pritnybės.

Mano sąžiniškas patarimas del jųs yra tas, kad jųs įgyvite tikrą medikališką patarimą ir gydymą be jokio apšaukimo laiko, jeigu jųs perėjai atidėlioti, jųs busite vienas iš daugelio nelaimingųjų, kurie ilgai apgailestavo, kad jie nesimatė su gerausiu daktaru pirmiau. Išgydyti ligoniai geriausias darodymas. Kuomet dėkingas ligonis sakys jums, kad aš jį išgydžiau, jųs žinosite, kad aš išgydžiau. Liaudi ir nusimynę vyrai, mokite nuja vilį, atėkite ir pasiskyrkite savo ligas. Patarimas dykai. Valandos: 9 ryto iki 8 vak. Ned. 9 iki 12 d.

DR. SCHNEIDER
1645 W. 47 gatv. Chicago.

CHICAGOS ŽINIOS

Užsilikusieji pačte laiškai.

Chicagos pačte Main Post Office) randasi sekami, matyt lietuviams siųsti laiškai (Tėmykit numerius!): 1810 Daratzus Kazimir, 1811 Dubofsky John, 1821 Katmansky S., 1828 Marczinka John, 1829 Mereckis W., 1831 Nenmon B., 1840 Skuratodicz W., 1847 Wolovitz G., 185 Zilona Adomu.

Trumpai su darbais.

Vis dažniau ir dažniau tenka užgirsti nusiskundimų, kad sunku darosi gauti darbą. Kaikurie darbininkų skundžiasi, jog norint kur gauti darbą, reikalinga turėti pilietiškasias popieras. Girdi, be popierų kompanijos nenori priimti, o daugelyj vietų nebepriima vyrų, kad ir popieras turinčių.

Tose gi dirbtuvėse, kur darbininkai neturintįs pilietiškų popierų, dirba nuo seniau, — ten kompanijų perėtiniai spaudžia juos inties popieras.

Tenka da užgirsti skundų, kad kitose vėl dirbtuvėse vyrai darbininkai atleidžiami iš darbo, o į jų vietas imama moters.

Taigi matyt, kad ir Amerika seka tomis pačiomis vėžėmis, kuriomis ėjo Anglija karės pradžioje. Ten mat vyrų darbininkų vietos dirbtuvėse liko užpildytos moterimis, o vyrai nebegalėdami surasti darbo noroms nenoroms turėdavo stoti kariuomenėn. N.

Jono Tananevičiaus banko reikalai.

Vakar referee Vean ofise, Monadnock Block budinke, buvo parduvinėjama Jono Tananevičiaus subankrutijusio banko turtas. Kadangi tečiaus už viską siulyta nepaprastai pigiai, tai nieko neparduota.

Referee nuosprendis subankrutijusio banko reikaluose duota toks: subankrutijusio banko turtų trustisai įgaliojami pardavinėti turtus augščiausiomis galimomis gauti kainomis. Bet jeigu turtas bėgiu 30 dienų pasiliks visgi neišparduotas, tai tuomet, galutinam dalykų likvidavimui, bus paskirtas aukcionas, kuriame ir liks viskas parduota. Reiškia, norintieji ko nors pasipirkti iš subankrutijusio banko turtų turi dabar pirkimo dalykais kreipties į trustisus.

-:- -:-

Vean'o ofise buvo keletas musiškių Bridgeporto biznierių. Jie tečiaus nieko nederėjo. Vienas tik Filipavičius norėjo ką tai pirkti, bet pasiulijo tokią žemą kainą, kad referee nesutiko atiduoti už ją derėto dalyko.

Vienok atidavimas visų dalykų pardavinėjimo į trustisų pilną žinią, reikia manyti, parduodamų turtų kainos nepakels. Atpenč, kaikurie patyrę pirkėjai dabar tikisi, kuopigiausia parduodamus turtus paimti. N.

Ims už apikaklės sviestą biznierius.

Kiek laiko atgal Chicago Butter and Egg Board nutarė sulaikyti tulam laikui spekuliacijas ant sviesto ir kiaušinių. Tuomet kaikurie vertelgų ėmė varyti spekuliaciją kitose vietose, butent susirinkę Shermano viešbutyj. Ir ve, dabar valdžios agentai ir nori pasigauti šituos ponus. Vienok ar tatai pagelbės ką nors, ar ne — tai nežinia.

Iš miesto tarybos.

Miesto taryba nutarė parengti oficialį priėmimą atvykstančiai Chicagon italų misijai.

Aldermanas Rodriguez (socialistas) kalbėjo, kad miestas privalo išpildyti reikalavimus darbininkų, dirbusių atmatų sunaikinimo fabrike. Darbininkai, kaip žinia, dabar streikuoja, kadangi nenorima jiems mokėti po $3.00 dienoje vietoj $2.40, kuriuos jie gaudavo iki šiol.

Aldermanas Herne išreiškė nuomonę, kad karės laiku miesto valdžia kontroliuotų maisto produktų sandėlius.

Aldermano John C. Kennedy (socialisto) sumanymas bus bene svarbiausias. Jisai kalbėjo, jok reikalinga sutverti komisiją, prieš kurią, jei kartais Chicagoj kiltų gatvekarių darbininkų streikas ir butų atgabenti streiklaužiai konduktoriai ir motormanai, tie streiklaužiai turėtų išlaikyti kvotimus, kad jie tikrai gali pildyti motormanų ir konduktorių pareigas.

Svarba šitokio reikalavimo gludi ve kame: Pirma, streiklaužiais dažniausia samdoma kokie nors mušeikos, kurie nežino, kaip valdyti karą. Todel jų tarnavimas karuose gręsia pavojumi važiuojančiųjų sveikatai ir gyvasčiai; iš kitos gi pusės, jei neišlaikiusieji kvotimų skebai nebus imami darban, tai tokių skebų, ką turės paliudymus, jog jie gali varyti streikuojančiųjų darbą, atsiras labai mažai.

Vadinas, Kennedy sumanymas nori apsaugoti darbininkus nuo skebų ir publiką nuo pavojaus netekti sveikatos arba net gyvasties. Ir da daugiaus. Gatvekarių baronai, matydami, kad jiems bus sunku įsigyti tinkamų skebų, bus nuolaidesni darbininkų reikalavimams, taip kad darbininkams kaikuriuose atsitikimuose nereikės nė streikų kelti, kad atsiekus savo. N.

Dar apie užsiregistravimą.

Registracija Chicagoje prasidės ateinantį ketvergą. Registruojami bus tokie žmonės, kurie negalės 5 d. birželio atsilankyti į užsiregistravimo vietas patįs, kaip, pavyzdžiui, ligoniai, kaliniai ar asmenįs negalėsiantįs buti 5 birželio Chicagoje.

Asmenįs, kurie negalės buti Chicagoj 5 dieną birželio, privalo atsilankyti į Igoe ofisą, miesto salėj ir užsiregistruoti. Tatai gali jie padaryti bile kurią dieną, pradedant nuo ateinančio ketvergo.

Gi asmenįs atvykusieji Chicagon iš kitų miestų ar kaimų, kurie negalės buti namie 5 d. birželio, turi užsiregistruoti Chicagoje, Igoe ofise, miesto salėj, pradedant ateinančiu ketvergu, taip kad jų užsiregistravimo paliudijimai galėtų pasiekti jų gyvenimo vietas ne vėliau 5 birželio.

Asmens, lankantįs miestukuose, kur gyventojų yra nedaugiau 30,000, turi užsiregistruoti pas pavieto ofiso (county) klerką.

Asmenįs, neįstengiantįs iš namų išeiti delei ligos, gali gauti registravimosi blankas, jei jie pasiųs ką nors iš savo giminių ar pažįstamų su raštišku prašymu, kad jie norėtų gauti registracijos blankas. Miesto klerko agentai patįs užregistruos ypatas, esančias ligoninėse, kalėjimuose ir pataisos namuose.

Chicagiečiai, kurie negalės buti Chicagoj 5 d. birželio, turi užsiregistruoti pas tų miestų ar kaimų klerkus, kur jie randasi. Ir padaryti tai jie turi keletą dienų prieš 5 birželio, taip kad iki kalbamos dienos jų registravimosi blankos suspėtų pasiekti Chicagą 5 birželio. Tos blankos bus išsiuntinėtos į wardas, kuriose užsirašiusieji gyvena.

Oficialiai pranešimai ir paaiškinimai, kaip atsakyti į registracijos blankose pastatytus klausimus, bus paskelbti ateinantį panedėlį.

Kaip pagelbėti siuvėjoms.

Turtuolės ponios, sakoma, šiemet nebesiuvančios sau brangių drabužių. Delei to daugelis modisčių paleistos. Daugelis jų atsidurė tiesiog ant gatvės. Turtuolės ponios sumanė joms pagelbėti. Bet apart pamokinimų, kad reikia taupiai gyventi, dar, rodos, nieko siuvėjoms nesuteikė.

Beje, Cyrus Mc. Cormick patarė siuvėjoms jieškoti tarnaičių vietų. Vienok, tos pačios ekonomijos tikslais vadovaudamiesi, ponai atleidžia ir tarnaites.

Mayoras susipešė su savo draugais.

Mayoras Thompsonas paskyrė dar 9 mokyklų tarybos narius. Delei jų kandidaturos mayoro ir stambiosios buržuazijos organizacijų, rėmusių jį kovoj prieš mokytojų organizaciją, kilo dabar nesusipratimai. Mat, mayoras paskyrė keletą asmenų ne labai stambiamjam bizniui ištikimų.

Anglijos pasiuntiniai Chicagoj.

Besilankančios anglų taip vadinamos darbo komisijos nariai atvyko Chicagon. Jie čia turės pasitarimų su Chicagos Darbo Federacijos viršininkais.

Mrs. Idalee Alexander, 206 N. Hammond ave., gavo divorsą. Kokiu tai budu pas josios vyrą atsirado nemažai kitos moteriškės rašytų laiškų.

F. W. Fowler ir Rex Beeler, 4405 N. Racine ave., nubausti kiekvienas 50 dol. Gatvekaryje jiedu pasiaiškinę nepažįstamai merginai ją mylį.

Vietinės karės žinios.

Thos. Fluker, 44519 Wells st., aplaikęs žinią, kad jos sunus tapo užmuštas karėje, iš susikrimtimo mirė.

Kapitonas Kennedy paskelbė, kad visus, kurie tik dėvės uniformas, panašias į kareivių uniformas, laukia bausmė — piniginė ir kalėjimas.

Didesnė užmokestis kareiviams.

J. Kent Greene ir keletas kitų asmenų, įvairių Illinois valstijos miestukų atstovų, vakar Chicagoje mokyklų tarybos kambariuose laikė posėdį, kuriame tapo nutarta prašyti Illinois valstijos gubernatoriaus Frank J. Lowdeno ir Illinois valstijos kariškosios apsaugos tarybos, kad jie pavartotų savo intekmę, idant kareiviams butų pakelta algos.

Policija turi darbo.

Pora dienų atgal rasta užmuštas šoferis S. Scardina. Užmuštas jis tapo prie labai tamsių aplinkybių. Ir policija vis dar negali užtikti kaltininkų. Tiek tik jau patirta, kad nužudytasai šoferis vežė keturias ypatas, kad važiavusieji buvo du vyrai ir dvi moterįs; kad jie buvo gražiai pasirėdę, kad jie buvo jauni.

Nežiurint to, kad žmogžudystės vietoj nepaliko jokių pėdsakų, policija visgi tikisi surasti kaltininkus.

Baus tėvus už vaikų prasikaltimus.

Šeimynos santykiams tvarkyti teisme teisėjas Stelk užreiškė, kad ateityj teismas baus už morališkus vaikų prasižengimus ir tėvus — kodel jie nedaboja vaikų.

Senatorius kaltinamas negražiuos dalykuos.

Senatorius John M. Powel uždėjo $2,300 bondsą šeimynos dalykų tvarkymo teisme. Senatoriui primeta gana sunkius apkaltinimus tula Cecilia Connor, 15 metų mergaitė. Ji sako, kad senatorius Powel, Harry Martini ir da pora vyrų vežioję ją su josios drauge po įvairius viešbučius.

Ir Powel ir Connor yra politikieriai.

Smulkmenos.

Daniel Walsh, Davis Dickson, Thos. Higgins ir Frank Ford pasiųsti į Pontiac pataisos namus laikui nuo 1 iki 10 metų. Pavogė automobilių.

Maksim Viesow, 2629 Clybourn ave., užmokėjo $100 pabaudos ir teismo kaštus už tai, kad pasakė "Eik į peklą su Suv. Valstijų vėliava." Bylą negrinėjo teisėjas Landis.

Teisėjas Brothers pasiuntė Joną Piczack į kriminalistų pamišėlių namus. Kaltinamas Piczak užmušimu Vasiliaus Golubavičiaus.

Margaret Naughton, 4647 Winthrop ave., ieško divorso nuo savo mylimojo vyro. Jisai, girdi, į porą metų išleidęs gėrimam (pragėręs) $21,000.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Geg. 22, 1917.

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždarai produktams perkant; iš sankrovų perkant šeimyninkės moka brangiau:

Sviestas:—	
Extra Creamery	38—39
Extra First	58
First	36—37
Seconds	32—35½
Ladles	33—34
Oleomargarinas:—	
Stalui	24—28
Kepimui	20—24
Kiaušiniai:—	
Extra	38—39
First	34—35½
Paprastieji first	32—33
Maišyti	32—35
Check	31—32½
Purvinukai	32—32½
Suris:—	
Twins	24½
Daisies	24½
Young American	24½
Longhorns	24½
Šveicariškas	30—34
Limburger	25
Brick	24
Paukščiai, gyvi:—	
Kalakutai (svarui)	22
Vištos	23½
Viščiukai	23½
Antįs	18—19
Žąsįs	13—16
Paukščiai, išdarinėti:—	
Kalakutai (svarui)	24—25
Vištos	23—23½
Antįs	18—20
Žąsįs	14—16
Veršiena:—	
50—60 svarų, svarui	15—16
60—80 svarų "	15½—17
90—100 svarų "	17—18½
150—175 sv.; kaul.	13—15

Jautiena	No.1	No.2.	No.3
Ribs (svarui)	.21	.20	.13
Louis	.27	.23	.15
Rounds	.17	.16	.12½
Chucks	.15	.14	.13
Plates	.13	.12½	.11½

Bulvės, bušelis	3.10—3.35
Jaunosios, statinė	2.00—2.75
Daržovės:—	
Barščiai, statinė	4.00—5.50
Kopustai, did. gurb.	5.00—6.00
Salierai, pintinė	1.50—2.00
Agurkai, dėžė	1.50—1.75
Salotos, gav., burbas	1.50—2.00
Cibuliai, pintinė	2.00—2.25
Žal. pipirai, pintinė	5.00—5.50
Ridikėliai, statinė	3.00—5.00
Salotos, galv. gurbas	1.50—2.00
Tomėtės, pintinė	3.00—3.50
Grieščiai, statinė	2.00—2.50
Morkos, statinė	3.00—5.00
Vaisiai, žali:—	
Obuoliai, statinė	3.00—6.50
Grapefruit, d. 46—96 št.	3.00—4.00
Apelsinai, dėžė	2.00—3.00
Citrinai, dėžė	3.00—3.50
Ananasai, gurbas	2.50—3.00
Žemuogės, dėžė 24 pt.	1.75—1.85
Cukrus, už 100 sv.:—	
Standard, maltas	9.40
Standard cane, smulkus	9.35
Burokų, smulkus	9.25

MILTAI

Vasarių kviečių:—	
Special Brand	16.00
Patents	14.00
Straights	13.80
First Clears	12.75
Prastosios rųšies	9.50—10.00
Žiemkenčių kviečių—	
Patents	14.00
Standard	13.80
Standard	14.80
First Clears	13.00—13.75
Second Clears	10.00—11.00
Ruginiai:—	
Balticji	13.40
Tamsieji	12.10

Gyvulių turgus.

CHICAGO, Geg 22. Gyvulių atgabenta šiaip:

Galvijų	4,000
Veršių	6,000
Kiaulių	14,000
Avių	7,000

Paduodamos kainos:

Galvijai:	
Jaučiai, parinktieji	12.25—13.70
Kiek menkesni	9.00—12.00
Mituliai	11.00—12.50
Sotckers and Feeders	8.00—10.00
Veršiai, parinktiniai	9.30—11.25
Karvės, vidutiniškos	9.25—10.50
Buliai	8.60—12.00
Kiaulės:—	
Sunkios (250-400 sv)	16.10—16.40
Vidut. 200-250	16.00—16.25
Lengvesnės	15.75—16.30
Paršai, geri	12.50—14.00
Avys:—	
Mitulės	14.00—16.50
Senės, geros	13.50—15.00
Avinai, geri	14.00—16.00
Ėrai	15.00—21.00

JAVAI	
Kornai	1.65—1.68
Kviečiai	2.55—2.85
Rugiai	2.30
Miciai	1.38—1.60
Avižos	.67—.71

SIENAS	
Motiejukų, geriausias	20.50—21.50
Motiejukų No 1	19.50—20.50
Motiejukų No 2	18.00—19.00
Mot. No 3 maišytas	16.50—18.00
Dobilų sulig rųšies	17.50—19.50
Prėrėjų, sulig rųšies	16.00—19.00
Šiaudai, ruginiai	10.50—11.50
Kvietiniai	8.50—9.50
Avižiniai	8.50—9.50

Gyvulių rinka kitur

Gegužės 16, į sekamas vyriausias Amerikos rinkas gyvulių, aplamai, buvo atgabenta sekamai:

	Galvijų	Kiaulių	Avių
Kansas City	5,000	9,000	7,000
Omaha	7,600	7,700	1,400
East St. Louis	2,500	11,500	1,600
St. Joseph	1,800	3,800	1,200
Sioux iCty	2,000	5,500	
South St. Paul	1,800	4,000	
Pittsburgh		2,000	500
Buffalo	100	2,000	600

DR. W. YUSZKIEWICZ

LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimo, atsilankykite pas mus
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 2 po piet.

Telephone Drover 9693
Dr. A. A. Roth
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišku, Vyrišku, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po piet.
3354 S. HALSTED ST., arti 34 ST., CHICAGO, ILL.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Ruimas 902-904 National Life Bldg., 29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6390-6391. Atdara: Utarninko, ketverga ir subatos vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare, po numeriu:
1566 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina:
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 32-ra GATVĖ.

SVIESTAS ATPIGO
BANKES' COFFEE
The Best
26¢ a lb.
19c
GARSI SANTOS KAVA
Visur parduodama po 28c ir po 30c,

SVIESTAS	RYŽIAI	SVIESTAS	ARBATA
Geriausios smetonos geresnis, negu kur jus galite gauti .. 41c	Geriausios rųšies, 10 c vertės, parsi duoda už .. 7½c	Geras stalavas sviestas .. 37c	Priimniausia, gvarantuota, vertės 70c parsiduoda čia po... 40c

WEST SIDE
1378 Milwaukee Av.
2054 Milwaukee Av.
1045 Milwaukee Av.
2410 W. Madison St.
2830 W. Madison St.
1644 W. Chicago Av.
1836 Blue Island Av.
2612 W. North Av.
1217 So. Halsted St.
1832 So. Halsted St.
1818 W. 12th St.
8102 W. 22nd Street.
SOUTH SIDE
3032 Wentworth
2427 So. Halsted
4729 S. Ashland
NORTH SIDE
406 W. Division
720 W. North Av.
2640 Lincoln Av.
3244 Lincoln Av.
8413 N. Clark.

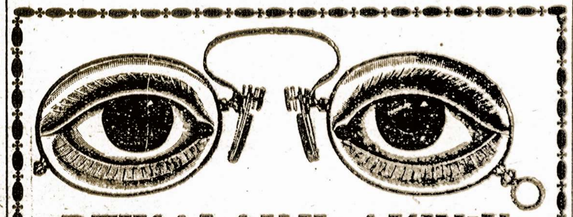

REIKALAUJI AKINIŲ
Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolatos Tau ašaros krinta iš akių,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raidės susibėga į krvvą,
Jeigu spauda rodosi Tau dviguba,
Jeigu turi uždegimą akių,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuokart esi reikalingas akinių.
Duokite apžiurėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo Šv. Vaitekaus parapijoje. Stiklai šlifuoti sulig jųsų akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniška kaina.
JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
TEMYKIT MANO UŽRAŠA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-tos gatvės Ant Platt's Aptiekos 2-ras augštas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliom nuo 9 ryto iki 12 dieną.
Tel. Canal 5335

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popieros
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

INTERNATIONAL SOCIALIST-PRESS-PICNIC
Nedėlioje, Birželio-June 17, 1917
Riverview Park-Didelis Daržas
Western, Belmont and Clybourn Ave., and Roscoe Blvd.
ŠOKIAI, VAŽINĖJIMAI ir IVAIRIOS RŲŠIES ŽAISMĖS
Inžanga 25c į Parką ir Pikniko daržą.
Vaikams žemiaus 12 metų įžanga DYKAI.
Tikietai parduodama "Naujienų" Ofise.

PRANEŠIMAS.
Pranešu Gerbiamajai Visuomenei, kad atidarymas naujo daržo, priešais Leafy Grove, kuris vadinsis WHITE CITY GROVE, įvyko gegužės 20 d. 10 val. ryto.
Labai paranki vieta rengimui piknikų ir išvažiavimų.
Kviečiu draugijas reikale kreipties. Randa pigi.
Su didžia pagarba,
A. BLINSTRUP, Savininkas
Archer and Kean Aves., Chicago and Joliet Lines.
Tel. Willow Springs 6. Cook County.

DENTISTAI
Ateikite pas mus del susitaisymo dantų. Mes vartojame geriausią auksą ir padarysime jums darbą už mažą kainą.
TWIN CITY DENTISTS
virš E. and W. Clothing Store,
SIOUX CITY, IA.
Phone: Yards 4317

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
Lietuvis Dentistas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės,

DR. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moterišku, vyrišku, ir vaikų ligų.
Ofisas ir Gyvenimas:
3600 S. Halsted St., kampas 36 Str.
Telephone Drover 4976.
Ofisas atdaras iki 10 val. ryte, 1—3 po pietų ir vakarais.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo sėtrius ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6 8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Dr. A.R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis egzaminuojam dykai.

Gyvenimas yra tuščias kuomet praryksta regėjimas.
Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer Ypatinga doma atkreipiama į vaikus.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS

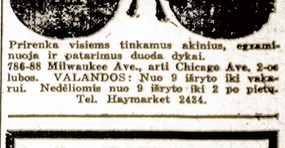

Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave, 2-os lubos. VALANDOS: Nuo 9 išryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 po pietų.
Tel. Haymarket 2434.

Dr S. Biežis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 2359 S. Leavitt St.
Valandos 4—6 ir 7—9
Tel. Canal 3877.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 išryto, nuo 5 iki 8 vakare.

TELEPHONE YARDS 2721
DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St., Chicago

DR. J. VAN PAING
Vyrų Chroniškos Ligos
Elektriška Diagnoza ir Gydymas
Speciališka medicina nuo užnuodijimo kraujo
Vandenuota Medega Slaptom Ligom
2221 S. KEDZIE AVE.
Netoli 22-ros gtv.
Valandos: 1—3 po pietų; 7—9 vak.

Perpirklių sumokslas

Jų pastangos — neišleisti rinkon produktų, kad vis labiau kainas kėlus.

WASHINGTON, geg. 21. — Agrikulturos departamentui pranešta nuostabių žinių apie tai, kaip maisto produktų perpirkliai visose Suv. Valstijose susijungę trustan, veikia, kad juo mažiau išleidus rinkon maisto produktų, idant juo labiau apiplėšus visuomenę, keliant tiems produktams kainas.

Tų žinių agrikulturos departamentui suteikę gerai žinomi ir užtikimi žmonės, savo informacijas parėmdami dokumentais.

Agrikulturos departamentas tuojau, sako, susižinojęs su teisių departamentu, kad dalyką kuogreičiausia pradėjus tyrinėti ir plėšikus paimti nagan.

Skundų ant maisto spekuliantų agrikulturos departamentas gauna iš daugybės vietų.

Taip, Baltimore kaltina spekuliantus, kad jie laiko sandėliuose ir neišleidžia rinkon apie 15 tukstančių maišų bulvių.

Minneapolyj maisto spekuliantai ir perpirkliai padarę sumokslą su maisto produktų parupintojais veikti išvien taip, kad juomažiau išleidus rinkon produktų ir todel juo brangiau lupus už tai, ką jie teikiasi parduoti.

Rochesteryj, N. Y. daroma tas-pat.

Danforth, Me., perpirkliai turi savo rankose apie už 200 tukstančių dolerių bulvių. Susimokinę, jie priverčia farmerius parduoti jiems bulves po $2 bačką, o spekuliantai lupa iš žmonių po tiek, kad jie "uždirba" 400 nuošimčių ant kiekvienos bačkos.

Vienas New Orleans spekuliantas supirkęs 500 tonų ryžių, mokėdamas po vieną centą svarui, o parduoda ir lupa po 8 centus už svarą!

Siuncinatie Rock, Ark., spekuliantai supirkę bulves po 20 centų peką, o parduoda po 2 doleriu peką.

Kanados bankuose dirba daugiau kaip 3,500 moterų.

Mieste Berkeley, Kalifornijoj, kiekvienas policistas turi automobilių.

Kad kam ko Reikalinga

greičiausia ir lengviausiu budu įsigysite naudodamies Naujienų Reikalavimų Skelbimais. Kas ko reikalaujate, kas ką turite kitiems pasiulyti—pasiskelbkite Naujienose. Tukstančiai visokio padėjimo žmonių kasdie skaito Naujienas, tukstančiai perskaitys jusų pasiskelbimą ir tas jusų pasiskelbimas atneš jums geriausių pasekmių.

NAUJIENOS
1840 South Halsted St.
Telefonas Canal 1506

RANKVEDIS ANGLIŠKOS KALBOS

Praktiškas uBdas Išsimokinimui anglų kalbos pačiam per save, be pagelbos mokytojaus.

Kaina $1.25.
Tvirtų apdaru $1.50.

Galima gauti Naujienų Administracijoje,
1840 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.

Pranešimai

PASARGA.—Draugijų pranešimus telbiame be užmokesties. Pranešimai betgi turi but priduodami iš vakaro, laiškeliu arba telefonu. Priimoti tą pačią dieną, kada spausdinamas dienraštis, nebegali but įdėti. —"Naujienų" adm.)

EXTRA NAUJIENŲ B-VĖS DIREKTORIŲ SUSIRINKIMAS.

Naujienų Bendrovės Direktorių extra posėdis įvyks seredoje, gegužės 23 d., "Naujienų" Redakcijoj. Pradžia lygiai 8 val. vakare. Visi direktoriai butinai privalo atvykti posėdin laiku.

P. Čereška,
Naujienų B-vės Sekr.

NAUJIENŲ BENDROVĖS DALININKŲ VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

Visoutinas Naujienų Bendrovės dalininkų susirinkimas įvyks nedėlioj, gegužės 27 d., M. Meldažio svetainėje, 2242 W. 23rd Place. Pradžia lygiai 10 val. ryto.

Šis susirinkimas bus svarbus tuo, kad jame eis balsavimui naują Bendrovės konstitucija, kurioje daroma pakeitimų. Be to, yra daug naujų ir svarbių reikalų, kurių aptarimas neatidėtinas. Todel kiekvienas Naujienų B-vės dalininkas turi pasirupinti atsilankyti.

Susirinkiman bus įleidžiami tik pilni Naujienų Bendrovės nariai. Todel kiekvienas narys turi pasiimti savo certifikatą registracijai.

P. Čereška.
N-nų B-vės Sekr.

Svarbus referatas.

Pėtnyčioje, gegužės 25 d., LSS. VIII Rajonas rengia svarbų referatą — SOCIALISTAI IR KARĖ. Skaitys Naujienų redaktorius, d. **P. Grigaitis.**

Sąjungiečiai ir visi tie, kur interesuojasi tuo taip svarbiu klausimu, tegul nepraleidžia busimojo referato.

Vieta: Meldažio svetainė, 2242 W. 23 Pl. Pradžia 8 val. vakare.

LSJL. 1 kp. rengia prakalbas ketverge, geg. 24 d., 7:30 v.v., Mildos svet., ant trečių lubų. Kalbės A. Dundulis ir A. Montvidas.

Šios prakalbos yra labai indomios, bus kalbama apie opiuosius musų gyvenimo klausimus. Įžanga dykai. Visus kviečia —

Komitetas.

Rockford, Ill. — LSS. 75 kp. rengia prakalbas geg. 27 d., 2 v. p.p., Mendelsohn svet., ant Main st. Kalbės mokslcivis iš Valparaiso, drg. V. Andriulevičius. Prakalbos bus labai indomios. Visus kviečia atsilankyti —

LSS. 75 kp. Komit.

Lietuvos Ukėsų draugystės piknikas dėlei lietaus neįvyko geg. 20 d., todel visi Liet. Uk. Dr. nariai šiuomi kviečiami į susirinkimą birželio 17 d. Nepamirškite.

A. A. J.

West Pullman, Ill. — Prakalbos, parengtos per SLA. 139 kp., atsibus gegužės 23 d., 7:30 v. v., Turner Hall, ant 120 ir Halsted gatvių. Kalbės adv. F. P. Bradchulis apie S.L.A. Inžanga veltui.

Kviečia **Komitetas.**

JLAT. Kl. cnoristai, malonėkite susirinkti šiandie, 8 v.v. į paprastą, Rudavičiaus, svetainę, nes apart savo vakaro mes esame užkviesti dainuoti piknike, geg. 27 d. Bus renkami darbininkai ir dalinami bilietai. Ateikite laiku.

P. J. Petraitis.

Cicero, Ill. — LMPS. Ciceros kuopos prakalbos del tulų priežasčių šiandie neįvyks. Atidėtos.

Komitetas.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

Pajieškau dėdžių: Kazimiero ir Antano Dvarionų; paeina iš Kauno gub., Skuodo apskričio, Salantų parapijos, Laivių kaimo. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote praneškite —busiu labai dėkingas.

Juozapas Užandėnis,
10925 S. Edbrooke av., Chicago, Ill.

KAREIVIS Zenonas Meiliunas, jieškau brolio Kazimiero Meiliuno ir draugų: Mikolo ir Jono Vaitekunų, prieš karę gyvenusių Chicagoje. Meldžiu atsiliepti arba kas žino apie juos, meldžiu pranešti jų adresus. Mano adresas: Russija, Dieistvujuščaja armija, 28-oi parkovyj Artilleriiskij divizion, 2-oi park, Staršemu feierverku Zenonu Milunasu.

Pajieškau Jurgio Urnikaičio, Suvalkų gub., gyveno Erie, Pa. Stasio Šimkaus, Kauno gub., gyveno Shemoken, Pa., Antano Karpavičiaus, Kauno gub., gyveno Erie, Pa., Petro Kalasinsko, Suv. g., gyveno Chicagoj. Meldžiu atsišaukti arba kas juos žinote praneškite man jų adresus:

Motiejus Matulevičius, 3130 So. Union Ave., Chicago, Ill

PAJIEŠKAU lietuviško žydelio, kuris renka paveikslus daugiausia Northsidėj. Jeigu žinotumėt jo adresą, malonėkite priduoti man.

K. Jamontas, 1840 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Pajieškau drg. J. Balsio. Turiu labai didelį ir svarbų reikalą. Malonėkite kuogreičiausia atvažiuot pas mane, o jeigu negalit atvažiuot, tai atsišaukite laišku. Arba žinantieji jį malonėkite pranešti. P. Kutra, P. O. Box 80, Rockford, Ill.

Pajieškau Jono Kimonto; girdėjau gyvenąs Racine, Wis. Jis pats ar kas jį žino, praneškite man kur jis gyvena. Turiu į jį labai svarbų reikalą.

Pranas Mistelka,
2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGAS atsakantis barberis ant visados, arba tik vakarais ir subatoj nuo pietų. Geistina, kad kalbėtų lenkiškai. Gera mokestis geram darbininkui. Atsišaukit tuoj 4349 So. Hermitage Ave. Chicago, Ill.

REIKALINGAS siuvėjas prie kostumieriško vyriško darbo. Atsišaukite tuojaus: 911 W. 33rd St., Chicago, Ill.

REIKALINGI leiberiai į dirbtuvės darbus. Mokestis 25c į valandą ir premijos nuolatiniem darbininkam. Geros darbo sąlygos. Atsišaukite bile rytą prieš 7 val.

NATIONAL LEAD COMPANY,
900 W. 18bt St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS barberys, pastovus darbas vakarais. Gera mokestis. Atsikite prisirengę su įrankiais dirbti.

V. LINKIS,
670 W. 18th St., Chicago, Ill.
Phone Canal-2323.

REIKALINGAS kriaučius (kautmėkeris). Pastovus darbas, gera mokestis. Malonėkite atsišaukti šiuo adresu: The Lithuanian Custom Tailors, 1345 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

REIKALINGA — 2 mokytų lietuvių, del pardavojimo, kurie yra geros iškalbos. Patyrimas nereikalingas, bet turi turėti norą sunkiai dirbti. Pastovus darbas ir proga ant ateities atsakantiems žmonėms. Alga ir nuošimtis. Atsišaukite po 10 val. ryto.

Mr. Bigelow,
1209 — 69 W. Washington St.
Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA—moterų del sortavimo skudurų. Pastovus darbas, gera mokestis.

P. Goldman,
1820 W. 14th St. Chicago, Ill.

REIKALAUJA DARBININKŲ.
Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.
Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:

2 prie Gordon fyderio,
4 pečkurių
6 prie rakandų dirbimo
4 dailydžių
1 kurpio
13 prie dažų dirbimo
4 skardžių
2 mašinistų
2 prie saldainių dirbimo
2 molderių
2 dažų dirbtuvėj
1 prie kaurų audimo.
1 siuvėjo.

Taipjau daugelio darbininkų ne amatininkų kitokiems darbams.

IŠVAŽIAVIMUI IŠ CHICAGOS reikalinga daugelio darbininkų prie įvairių-įvairiausių darbų į fabrikus ir dirbtuves. Taipjau ukio darbams.

VAIKŲ SKYRIUJE reikalaujama daugybės vaikų visokio amžiaus, bet ne jaunesnių kaip 14 metų, dirbti lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisuose, pasiuntinėjimui, mokinties įvairių amatų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalaujama moterų ir merginų įvairiems darbams dirbtuvėse, skalbyklose, namų darbui, plovėjų, skalbėjų ir k.

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS pusinikas prie kolektoriaus. Turi kalbėti lietuviškai ir lenkiškai ir suprasti gerai angliškai. M. J. Moffett,
166 W. Washington St., Rom 710.

RANDAI

ATIDUODAMA randon: vienas 4 kambarių flatas ir keletas ofisų. Atiduodama randon ofisai vieniems vyrams del miegamų kambarių už prieinamą kainą. Garu šildomi, ir karštas vanduo. Atsišaukite į saliuną arba 731 W. 18 str. Telefonuokite: Mr. Netter, Main 4609.

RANDAI

ATIDUODAMA randon puikus kambarys del vienos ypatos su arba be valgio, tarpe Harrison ir 12-tos gatvių arti Cicero, po žaliuojančiais medžiais, arti elevciterių stoties. Kam reikalinga toks kambarys, meldžiame kreipties bile laiku į M. Povilaitį, 757 S. Kolmar Ave., 2-ros lubos. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

ANT PARDAVIMO.
Pirk kaip nori ar saliuną su namu arba be namo. Lietuvių apielinkėje ir kur kas daugiau randasi lietuvių murinių namų.
F. Warneke,
951 W. 19th St., Chicago, Ill

PARDUODU pigiai dviejų sėdynių automobilių. Kaina $235,00. Galima matyti kasdien ir ned. iki pietų.
A. Masulis, 3248 S. Halsted St., Chgo.

PARDUODU arklį, vežimą ir pakinklus. Jaunas arklys. Pigiai viskas parsiduoda. 8530 Vincennes ave. Chicago, Ill.

PARDUODU saliuną tarp dviejų blokų, po num. 1721 String St., Chicago, Ill.

PARDUODU pigiai barzdaskutyklą. Biznis išdirbtas per 20 metų. Apgyventa lietuvių ir svetimtaučių. Galima padaryti pinigų. Atsišaukite į K. Jamontą, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAKANDAI

EXTRA
Jauna pora priversta paaukauti savo puikius, beveik naujus rakandus už retai pigią kainą, $160.00 seklyčios setas, tikros skuros už $35. Vėliausios mados valgomojo ir miegamojo kambario rakandus, 2 puikių divonų, davenport, taipgi $525 pianu su 25 m. gvarancija už $115 ir $225 Victrola su brangiais rekordais už $60.00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirti nežiurint kur jus gyvenat. Viskas vartota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieną. Atsišaukite tuojaus. Gyvenimo vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22-ros gtv., Chicago, Ill.

TURIU paaukauti $165 seklyčios setą vėliausios stailės už $30, valgomojo kambario stalą ir 6 krases už $20. Karpetas $10. Komodos, brasinės lovos, paveikslai, firankos. $800 Grojantis Pianas 1917 modelio, $200.00; $225 victrola ir rekordai — už $50.
Vartoti vos 90 dienų.
3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave. Chicago. Ill.

GERA PROGA, PASINAUDOKITE!
PARSIDUODA labai pigiai rakandai iš priežasties vyro pabėgimo nuo manęs. Paliko mane su mažu kudikiu ir be vieno cento. Rakandai geri, Taipgi parsiduoda namas — 6 ruimai, $15 randos, del vienos familijos ir du lotai žemės. Galima prisiėti daržovių del pragyvenimo. Meldžiu atsišaukti greitu laiku po šiuo adresu:

Alena Pašakarnienė,
367 E. 116 St. Kensington, Ill.

JAUNA PORA turi parduoti tuojaus pepkių kambarių veik naujus rakandus, divonus, Player Piano, Cabinet, Phonograph ir tt. Parduosiu atskirai.

Mrs Robins,
2910 North Ave., 1-mas augštas prieš Humboldt Park. Chicago.

NAMAI-ŽEMĖ

PARDUODU pigiai lotą, vertas—$800, parduodu už $435. Lotas randasi ant Griffin Subdivision ,netoli nuo Archer, karai eina į miestą. Parduodu greitu laiku. Atsišaukite į: 4606 So. Paulina St., Chicago, Ill.

PASKOLOS-MORGEČIAI

ANTRU ir trečiu mortgage suteikiama paskola nuo $100 iki $5000.00 po 5 ir 6 proc. apmokėjimui taksų, užmokėjimui interesų ant jusų pirmo mortgage, pagerinimui jusų nuosavybės, arba jei jus pirkliaujate ir reikalaujate dar daugiau pinigų. Greitas ir mandagus patarnavimas, teisingas reikalavimas.
LOUIS STERN and COMPANY
MORTGAGE BANKERS
5 North La Salle Street, Chicago.
Telephone Main 4848.

AMATŲ MOKYKLOS

MOKYKIS SIUT MOTERIŠKUS RUBUS

Išmokiname piešimo, kirpimo formų, siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas kiekvienam, kurs išsimokins. Valandos dieną arba vakarais del jusų parankumo. Už $10 išmokiname jus siut visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES,
2336 W. Madison gat., Western ave.
1850 Wells gatvė.

SARA PATEK, MOKYTOJA.

DEL KARĖS reikalinga bus daug extra gerų šoferių ir automobilių taisytojų. Išsimokykite to amato pas mus greitu laiku. Vakarinės ir dieninės klesos. Parupiname valstijinį laisnį.

MONTAGNA AUTO SCHOOL
1111 W. Harrison Street

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, ablenos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS.

A. C. W. A. LIETUVIŲ SKYRIAUS ADMINISTRACIJA:
Pirmininkas A. Chepaitis,
4812 W. 15th st., Cicero, Ill.
Pirm. Pagelb. — P. Shvelnis,
1442 Milwaukee Ave.
Raštininkas — G. Bložis,
3261 So. Halsted st.
Business Ag. — P. Galskis,
1327 N. Robey St.
Iždinikas — G. Katilius,
1685 Milwaukee Ave.

DRAUGYSTĖS "PALAIMINTOS LIETUVOS" VALDYBA 1917m.
B. Liubinas, pirmsėdis,
2229 W. 22nd St.
Jonas Petrauskas, pirmsėdžio pag.,
664 W. 18th St.
Antanas Tamkevičia, nutar. rašt.,
1948 String St.
Pranas Mikliunas, turtų rašt.,
1906 So. Union Ave.
L. Kasparas, iždininkas,
3117 So. Wentwort Ave.

DRAUGYSTĖ DIDŽIOJO LIETUVOS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO KENSINGTON, ILL.
J. Gumuliauskas, pirmininkas,
149 E 107th Str.
J. M. Varekojis, pirmininko pagelb.,
72 E 102nd St.
P. F. Grybas, prot. raštininkas,
123 E 104th Place
A. Narbutas, fin raštininkas,
27 E 102nd place
F. Shedvilas, kasierius
341 Kensington ave.
Susirinkimai atsibuna kas paskutinę pėtnyčią kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, F, Shedvilo svetainėje, 341 Kensington ave.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SAVITARPINĖS PAŠALPOS VALDYBA 1917 METAMS.
Pius Dubickas, pirmininkas,
2129 W. 21st Str.
Jonas Degutis, nutarimų sekr.,
2228 Coblenz str.
Pranas A. Druktainis, turtų sekr.
1604 North ave.
Kazimieras Čepukas, iždininkas,
1648 Division Str.
August Moldenhauer, daktaras,
1554 W. Chicago, Ave.
Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, Związek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland ave., arti Milwaukee ave.; pradžia 2 val. po piet.

S.L.A. 212 KUOPOS VALDYBA KENOSHA, WIS.
H. Labanauskas, pirmininkas,
819 Edward St.
Juozas Sakelis, vice pirmininkas,
1806 Center St., Racine, Wis.
T. Varanavičius, prot. raštininkas,
202 N. Hawland Ave.
Kaz. Brazevičius, fin. raštininkas
402 Lincoln St.
Kaz. Brazevičius, iždininkas,
402 Lincoln St.
Juozas Kasputis, Organizatorius,
653 Garden St.
S. J. Balčaitis, Org. pagelbininkas,
29 Rice Ave.
Vl. Bielskis, iždo globėjas
566 Grand ave
St. Zeleckas, iždo globėjas,
462 Jenne St.
T. Varanavičius, nukentėjusių nuo karės komiteto narys,
202 N. Hawland Ave.
F. Rasčius, nuk. nuo karės k-o narys
50 S. Hawland, Ave.
F. Rasčius, slaptas ligonių lankyt.,
50 S. Hawland Ave.
J. N. Palt, S.L.A. 212 kp daktaras,
158 Main St.

DR-STĖS "LIETUVOS BALSAS" VALDYBA, KENOSHA, WIS.
Kaz. Braževičius, pirmininkas,
402 Lincoln St.
Juoz. Macnorius, vice-pirmininkas,
321 Middle St.
Feliksas Bartkus, prot. raštininkas,
Bronson St., R. F. D. 36.
Kaz. Orlauskis, fin. raštininkas,
818 Jenne St.
Ant. Pakšis, Iždininkas 462 Jenne St
Bar. Gaušaitė, iždo globėja,
173 Milwaukee ave.
Vl. Kačiučiavičia, iždo globėjas,
14 Congress St.
Jonas Kasiulis, maršalka
653 Garden St.
Feliksas Dapkus, maršalka,
917 Jenne St.
Ant. Bubelis, teisėjas,
313 Quince St.
Juoz. Jurevičius, vėlaunešis,
152 Main str.
Petras Milauskas, vėlaunešis,
R. 35 Box 90.
Juozas Zilius, durininkas,
614 Market St.

LIETUVIŲ MOTERŲ APŠVIETOS DR-JOS CENTRO VALDYBA 1917m.
K. Katkevičienė, prezidentė,
2252 W. 22nd St.
M. Dundulienė, susinešimų sekretorė
1915 So. Halsted St.
P. Balickienė, iždininkė,
3443 S. Union ave., Chicago.
Kasos globėjos:
K. Paršiukaitė, Chicago, Il.
A. Klimavičiutė, Chicago, Ill.
V. Jurkevičienė, Herrin, Ill.
Siunčiant į centrą mokestis, money order ar čekį, reikia išpirkt iždininkės vardu ir siųst susinešimų raštininkei.

TAUTIŠKOS DRAUGYSTĖS MYLĖTOJŲ BROLIŲ IR SESERŲ - ADMINISTRACIJA 1917 m.
KENSINGTON, ILL.
D. Uzgalis, prezidentas,
312 E. Kensington ave.
W. Markauskis, vice-prezidentas,
355 E. Kensington ave.
Frank Yurkus, prot. raštininkas,
355 E. Kensington ave.
Antanas Bertašius, fin. raštininkas,
349 E. 115 St.
Antanas Enzbigelis, kasierius,
352 E. Kensington ave.
Mitingai atsibuna kas pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio, vakare, F. Shadvillo svetainėj, po N 341 E. Kensington ave. Įstojimas pagal Dr-stės nutarimą: 30 metų amžiaus senumo $1.00; nuo 30 iki 35 metų — $2.00; nuo 35 iki 40 metų — $4.00. Tas įstojimas tiktai bėgiu 1917 metų.

LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIŠKO SUSIVIENIJIMO 9 KUOPOS VALDYBA 1917m.
A. Miščikaitienė, organizatorė,
3500 So. Emerald ave.
P. Balickienė, nut. raštininkė,
3443 So. Union Ave.
K. Paberelytė, finansų raštininkė,
1315 Girard St.

DRAUGIJOS

D. Girdvainienė, iždininkė,
3255 So. Halsted St.
M. Dundulienė, kasos globėja,
1915 So. Halsted St.
A. Kubutienė, kasos globėja.

L. M. APŠVIETOS DRAUGIJOS 1mos KUOPOS VALDYBA 1917m.
A. Miščikaitienė, pirmininkė,
3500 So. Emerald Ave.
M. Radzevičiutė, nut. raštininkė,
8363 Kerfoot Ave.
E. Ulkiutė, finansų raštininkė,
2137 W. 21 Place.
E. Satkauskienė, iždininkė,
3423 So. Halsted St.
O. Dobrovolskienė ir
A. Pabarškienė, — kasos globėjos.

LIETUVOS SUNŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA, SHEBOYGAN, WIS.
P. J. Rimkus, pirmininkas,
1133 Indiana Ave.
J. Manelis, pirmininko pagelb.,
1533 S. 10th St.
S. Dambrauskas, protokolų rašt.,
1227 S. 8th St.
G. Mikelaitis, finansų rašt.,
1128 N. 8th St.
J. Makarevičia, kasos globėjas,
1723 S. 9th St.
J. Rutkauskas, kasos globėjas
1013 Clara Ave.
A. Salsius, maršalka,
R. 3, Box 180 Sheboygan, Wis.
Susirinkimai įvyksta kas mėnesį 1-mą pėtnyčią.

NAUJIENŲ AGENTUROS

Agentai, užžiurintįs platinimą "Naujienų" savo miestuose arba distriktuose. Pas juos galima gauti pirkti "Naujienas" pavieniais numeriais.

CHICAGO, ILL.

18-tos gatvės Skyrius: J. Šlajus, "Naujienose", 1840 S. Halsted St.
North Side Skyrius: P. Pučkorius, 1579 Milwaukee Ave., 2-ros lubos
Bridgeport Skyrius: J. Jakubauskas, 3346 S. Halsted st.
Englewood Skyrius: B. Masiunas, 8127 S. Normal Ave.
Brighton Park: Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave., J. Minkevičia, 3848 S. Albany Ave. Žurauskas, 4053 S. Maplewood av.
Atlantic City Skyrius: A. Janauskas, 4563 Wentworth av. F. Sandarga, 5418 S. Princeton av.
Kensingtono, Roselando ir Burnsidės.
Skyrius: S. Misiunas, 149 E. 107th St.
West Side Skyr.: A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St.
Town of Lake Skyrius: J. Kaulinas, 4601 Hermitage ave., Chicago.

ILLINOIS VALSTIJOJ:

Cicero, Ill. J. Matulis, 1314 S. 51st Ct
St. Charles, Ill.: W. Grabauskas, 19 W. 2nd St.
Melrose Park, Ill.: Chas Kochones, 2005 W. Lake St.
Springfield, Ill.: K. Lagunas, 1716 Matheny Ave.
DeKalb, Ill.: Mike Taruti, 1148 Market St.
Divernoon, Ill.: W. A. Žilinskas, Box 210.
Rockdale, Ill.: via Joliet, D. Lukša, 140 Moen Ave.
Westville, Ill.: St. Mazremas, Barber Shop, State St.
Waukegan, Ill. J. Miloszeviče, 801 — 8th St.
So. Chicago, Ill.: Max Feldman, 8904 S. Houston Ave.
Rockford, Ill.: St. Petrauskas ir Račkeviče, 1012 S. Main St
W. Pullman, Ill.: W. Pilypas, 720 W. 120 St.
Harvey, Ill.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.
Chicago Heights, Ill.: M. Remeika, 1330—15th Ave.
Spring Valley, Ill.: A. Jukubauskas, 516 Cleveland St.
Kewanee, Ill.: K. Valančiunas, 506 E. 7 St.
Pana, Ill.: W. W. Petraitis, 210 W. Wash St.
Livingston, Ill.: K. E. Bertulis,
E. St. Louis, Ill.: Žičkus, 459 Collinsville Ave.
Springfield, Ill.: K. Stočkus, 1530 Sangamon Ave.
E. St. Louis, Ill.: K. Žukauskį, 123 St. Clair Ave.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ:

Montello, Mass.: B. P. Miškinis, 35 Arthur St.
Worcester, Mass.: M. Paltanavičius, 15 Millbury St.
Montello, Mass.: P. Kurpius, 175 Ames St.
Montello, Mass.: A. Puodžiunas, 135 Ames St.
Lowell, Mass.: J. Boumil, 50 Charles St.
Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas, 101 Oak St.
Montello, Mass.: P. Stiga, 5 Arthur St.

NEW JERSEY VALSTIJOJ:

Elizabeth, N. J.: D. Bočkus, 211 First St.
Paterson, N. J.: A. Atkind, 273 River St.
Harrison, N.J.: A. Gavėnas, 64 Cleveland Ave.
Newark, N.J.: P. Lukšis, 314 Walnut St.
Bayonne, N. J.: A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St.
Cliffside, N. J.: K. Steponaviče, Box 17.

NEW YORK VALSTIJOJ:

Yonkers, N. Y. H L: Weiss, 102 Riverdale Ave.
Brooklyn, N. Y.: A. Struminski, 184 Grand Str.
Albany, N.Y.: M. Lazarko, 196 N. Boulevard
Amsterdam, N.Y.: Mr. Males, 145 E. Main St.
Rochester, N.Y.: M. Zukaitis, 451 Hudson Ave.
Amsterdam, N.Y.: J. Mikenas, 235 E. Main St.

NAUJIENŲ AGENTUROS

MARYLAND VALSTIJOJ:

Baltimore, Md.: J. Aleknevicz, 650 W. Lombard St.
Baltimore, Md.: J. Filipovicz, 437 S. Paca St.
Baltimore, Md.: F. J. Lažauskas, 637 Lombard St.

IOWA VALSTIJOJ:

Cedar Rapids, Iowa.: F. T. Martin, 1209 S. 3rd St.
Sioux City, Ia.: Jos. M. Budrakas, 2510 Correctionville Rd.

OREGON VALSTIJOJ:

Portland, Ore.: Omara News Co.

NEBRASKA VALSTIJOJ:

So. Omaha, Nebr.: W. Waskel, 3223 O St.
So. Omaha, Nebr.: A. Zalpis, 5418 So. 32 St.

OHIO VALSTIJOJ:

Cleveland, Ohio.: F. Januška, 1411 E. 59 St.
Cleveland, O.: A. Valenton, 2120 St. Clair Ave.

PENNSYLVANIA VALSTIJOJ:

Bridgeville, Pa.: T. Gelchis, P O Box 487.
Cuddy, Pa.: Savikaitis, Box 262.
Pittsburgh, Pa.: Fort Pitt News Co., Liberty Ave and Grant St.
Kulpmont, Pa.: Jos. Burauskas,
Pittsburgh, Pa., F. Krasowski, 2809 Penn Ave.
Pittsburgh, Pa.: J. Katkus, 2204 Forbes St.
Pittsburgh, Pa.: F. Tevlovich, 2228 Tustin St.
Duquesne, Pa.: K. Lideka, 306 Hamilton ave.
Scranton, Pa.: J. Teleysh, 1726-28 Jackson St.

MICHIGAN VALSTIJOJ:

Grand Rapids, Mich.: J. Žilinskas, 452 W. Leonard St.
Saginaw, Mich.: S. Joškeviče, 2707 Washington Ave.

INDIANA VALSTIJOJ:

E. Chicago, Ind.: A. Mikšis, 5016 Baring Ave.
Indiana Harbor, Ind.: Bol. Bolotov, 3814 Deodor St.
Gary, Ind.: V. Vaičilaitis, Box 122 Tolleston Station
Clinton, Ind.: Jonas Mazuolis, P. O. Box 594.
Gary, Ind.: D. Bassin, 1214 Broadway.

WISCONSIN VALSTIJOJ:

Kenosha Wis.: K. Paukštis, 809 Park St.
Racine, Wis.: Tony Vegela, 237 Lafayetie ave.
Racine, Wis.: John Margis, 1605 Gideon Ct.

CONNECTICUT VALSTIJOJ:

Tarrington, Conn.: V. Kelmelis, 62 Lewis St.
Waterbury, Conn.: J. Pruselaitis, 775 Bank St.
New Haven. Conn.: J. Vaitkevivius, 286 Wallace St.

WEST VIRGINIA VALSTIJOJ:

Minden, W. Va.: J. Endrijauskas, Box 138.

LIETUVIŠKA APTIEKA
East St. Louis, Ill.
529 Collinsville Avenue

Turiu už garbę pranešti Lietuviams, gyvenantiems šioje apielinkėje, kad mes atidarėme vieną iš didžiausių lietuviškų aptiekų Amerikoje. Užlaikome amerikoniškus ir europejiškus vaistus, kaip tai: šoles, šaknis, trejes-devyneres. Žodžiu sakant, ko tik kam reikalinga. Musų kainos prieinamos, nebrangiau kaip kitur. Užkviečiame atsilankyti ir susipažinti su mumis ir musų kainomis.

DR. J. J. VIZGIRDAS,
Aptiekos Užveizdėtojas.

Dr. Povilas Zilvitis
Lietuvis Gydytojas, Chirurgas
3203 S Halsted St., Chicago.
Tel. Drover 7179.

PIRK SAU visas Plumbavojimui reikmenis tiesiai už "wholesale" kainas. Mes parduosime visiems.
Levinthal Plumbing Supply Co.,
1637 W. Division St., Chicago,
Corner Marshfield Ave.
Kalbama lietuviškai.

Telephone Humboldt 1278.
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų, taipgi Chroniškų Ligų.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave.
VALANDOS: 8:30 iki 10 ikryto;
Kampas North Ave., Kambarys 206
1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 25 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687.